

**BUDAPEST VI. KERÜLETI
SZINYEI MERSE PÁL GIMNÁZIUM**

A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2018.

Tartalom

Hitvallásunk	5
Bevezetés	5
1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	6
2. MUNKARENDI STRUKTÚRA	6
2.1. Esti munkarendű oktatás	6
2.1.1. Az esti munkarend szervezeti keretei	6
2.1.2. A tanuló kötelességének teljesítése esti munkarendben	7
2.2. Levelező munkarendű oktatás.....	7
2.2.1. A levelező munkarend szervezeti keretei	8
2.2.2. Tanuló kötelességének teljesítése levelező munkarendben	8
2.3. A más sajátos munkarendű oktatás	9
2.3.1. A más sajátos munkarend szervezeti keretei	9
2.3.2. Tanuló kötelességének teljesítése más sajátos munkarendben	10
3. TANULÓI JOGVISZONY KELETKEZÉSE, MEGSZÚNÉSE	10
3.1. Felvétel.....	11
3.1.1. A jelentkezés folyamata.....	11
3.1.2. A munkarend megváltoztatására vonatkozó szabályok	11
3.1.3. A tanuló regisztrációs és bejelentési kötelezettsége	12
3.1.4. A korábbi tanulmányokat igazoló bizonyítványokra vonatkozó szabályok	12
3.1.5. A korábbi tanulmányok beszámításának rendje	12
3.2. Átvétel.....	14
3.3. Tanulói jogviszony megszűnése	14
4. AZ INTENZÍV TANULÁS PROGRAMJA.....	14
4.1. Az intenzív tanulás programja	14
4.1.1. A program keretei	14
4.1.2. A program felépítése.....	15
4.1.3. A programba történő bekapcsolódás feltételei.....	15
4.1.3.1. Bekapcsolódás a 10. évfolyamba	15
4.1.3.2. Bekapcsolódás a 11. évfolyamba	15
4.1.3.3. Bekapcsolódás a 12. évfolyamba	16
4.1.4. Tanuló kötelességének teljesítése az intenzív tanulás programjában	16
5. A TANULÓ KÖTELESSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE.....	17
5.1. A tanuló kötelességének teljesítése esti és levelező munkarendben.....	17

BUDAPEST VI. KERÜLETI SZINYEI MERSE PÁL GIMNÁZIUM
A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

5.2. A tanuló kötelességének teljesítése más sajátos munkarendben.....	18
5.3. Magatartás és szorgalom minősítése.....	18
5.4. A tanuló kötelességének teljesítése az előírtnál hamarabb	18
5.4.1. A tanuló kötelességének teljesítése az intenzív tanulás programjában.....	18
5.4.3. Előrehozott osztályozó vizsgák.....	19
5.5. Javítóvizsgák.....	19
5.6. A tanuló magasabb évfolyamba lépése.....	19
6. NEVELÉSI PROGRAM.....	20
6.1. Célok, feladatok	20
6.2. Fejlesztési területek, nevelési célok.....	20
6.3. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés	22
6.4. A Felnőttoktatási Intézményegységben folyó oktató-nevelő munka alapelvei	22
6.5. A Felnőttoktatási Intézményegységben folyó oktató-nevelő munka szinterei	23
6.6. A Felnőttoktatási Intézményegységben folyó oktató-nevelő munka módszerei	23
6.7. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái.....	23
7. AZ INTÉZMÉNYEGYSÉG HELYI TANTERVE	24
7.1. A Felnőttoktatási Intézményegységben tanított tantárgyak rendszere.....	24
7.2. Érettségi vizsgatárgyak	25
7.3. Órakeretek.....	26
7.4. Mentességek.....	26
7.4.1. Mentesség az <i>angol nyelv</i> tantárgy értékelése és minősítése alól.....	26
7.4.2. Mentesség szakvélemény vagy szakértői vélemény alapján	27
7.4.3. Mentesség a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentés alapján	27
7.4.4. Mentesség érettségi törzslapkivonat alapján.....	27
7.5. Az alkalmazható tankönyvek és tanulói segédeszközök kiválasztásának elvei.....	27
7.6. Tanulmányi munka ellenőrzése és értékelése	27
7.7. Az egyes tantárgyak helyi tanterve	27
8. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	28
9. VÉLEMÉNYEZÉS	29
1. IRODALOM.....	31
MAGYAR NYELV	34
2. TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK	36
3. MATEMATIKA.....	38
4. ANGOL NYELV	40
5. BIOLÓGIA	41
6. KÉMIA.....	42
7. FIZIKA	43

BUDAPEST VI. KERÜLETI SZINYEI MERSE PÁL GIMNÁZIUM
A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

8. FÖLDRAJZ.....	44
9. TÁRSADALOMISMERET.....	45
10. INFORMATIKA.....	46
11. ETIKA.....	47
12. OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS.....	48

„Az oktatásnak olyannak kell lenni, hogy a felkínáltakat, mint értékes ajándékot és nem mint nehéz kötelességet fogadják be.”

Albert Einstein

Hitvallásunk

Tiszteletre méltó vállalás felnőttként ismét bekapcsolódni az iskolarendszerű oktatásba, és céltudatos munkával energiát és időt szentelni a tanulásnak. Intézményegységünk minden lehetséges eszközzel igyekszik segíteni, támogatni tanulóit abban, hogy a nekik legmegfelelőbb módon, rugalmas keretek között, egyéni tanulási utakon, a lehető legrövidebb idő alatt középiskolai végzettséget, érettségi bizonyítványt szerezzenek.

Bevezetés

Bármely modern társadalom sikeres működésében kulcsszerepet játszik az oktatási rendszer teljesítménye. Az iskolázottság, az iskolai végzettség és végső soron az iskolában elsajátítható kompetenciák meghatározzák az egyes ember helyét, helyzetét a társadalomban és különösen a munka világában. Napjainkban a globális és a hazai gazdaságpolitika egyaránt a munkahelyteremtést nevezi elsődleges prioritásának, és a lakosság felkészítése a munkaerő-piaci kihívásokra hosszú ideje az Európai Unió egyik stratégiai célkitűzése. A nagyarányú munkanélküliség, valamint az iskolázottság kereseti hozamának és foglalkoztatási rátájának alakulása egyaránt felértékeli az oktatást és annak intézményeit.

Az *iskolarendszerű felnőttoktatás* ebben az összefüggésben társadalmilag kiemelten fontos szerepet tölt be, hiszen egyrészt második, harmadik, sokadik esélyt biztosít azon tanköteles koron túli felnőttek számára, akik „rendes korban” nem tudtak, illetve nem akartak (alap vagy középfokú) iskolai végzettséget szerezni, másrészt hol kisebb, hol nagyobb mértékben szerepet játszik a társadalmi mobilitás elősegítésében. Az érettségi, mint iskolai végzettséget igazoló dokumentum erősödő *állásmegtartó* és *szűrő* funkciója jelentősen fokozza az iskolarendszerű felnőttoktatás és különösen az érettségire adó oktatás iránti keresletet.

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége a középfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában olyan felnőttek gimnáziumi oktatásával foglalkozik, akik tankötelezettségük idején nem tudtak vagy nem akartak érettségi vizsgát tenni vagy középiskolai végzettséget szerezni.

Célunk egyrészt az, hogy a középiskola elvégzésre és az érettségi vizsgára – az iskola típusának megfelelően – praktikus, az életben és a munkaerőpiacon is használható, „felnöttes” módon készítsük fel tanulóinkat, másrészt, hogy hasznos ismeretekkel, kompetenciákkal és az önálló tanulás képességével rendelkező, önmaguk tudásában megerősödött, az élethosszig tartó tanulás folyamatába bekapcsolható felnőtteket adjunk a magyar társadalomnak.

Kiemelt feladatunk, hogy a munkájuk és családjuk mellett iskolapadba ülőket egyéni tanulási utak megteremtésével, az önálló tanulást segítő tanulási keretrendszer kialakításával, működtetésével és fejlesztésével és - ha erőforrásaink lehetővé teszik – személyre szabott módon segítsük, támogassuk a gimnáziumi tanulmányok során.

A középiskola elvégzésére és az érettségire való felkészítés oktatói munkája mellett hangsúlyt helyezünk a tanulók nevelésére, személyiségük formálására, önfejlesztésük elősegítésére.

Tanulóink elfoglaltságához igazodóan, **esti-, levelező- és más sajátos munkarendű** oktatást folytatunk.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége a köznevelésről szóló törvény és az ahhoz kapcsolódó alsóbbrendű jogszabályok alapján működik és végzi oktató, nevelő tevékenységét:

- ▶ 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről (a továbbiakban Nkt.);
- ▶ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról (a továbbiakban Nkt. Vhr.);
- ▶ 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (a továbbiakban NAT);
- ▶ 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (a továbbiakban Kt. r.);
- ▶ a Kt.r. módosításáról szóló 23/2016. (VIII. 30.) EMMI rendelet 12. melléklete;
- ▶ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (a továbbiakban Min. r.).
- ▶ 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

2. MUNKARENDI STRUKTÚRA

A felnőttoktatási tanulási-tanítási folyamatok megtervezésében, megszervezésében, és ennek megfelelően az intézményi kínálat kialakításában is figyelembe kell venni a tanulók differenciált időszervezeti státuszát, munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságát, továbbá tanulási képességeit és szokásait.

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége a jogszabályban (Nkt. 60.§ (8) bek.) a nappali munkarend kötelező tanóráinak százalékában meghatározott óraszámú *esti- és levelező munkarend*, továbbá a kötelező órákat elő nem író ún. *más sajátos munkarend* működtetésére készíti el pedagógiai programját.

2.1. ESTI MUNKARENDŰ OKTATÁS

A felnőtt tanulók jelentős hányada korábbi iskolai tanulmányai során nem szerezte meg azokat a kompetenciákat, amelyek az önirányítású tanuláshoz szükségesek. Módszertan, tanulási önismeret és az önálló tanuláshoz szükséges magabiztosság hiányában fokozottan szükségük van a köznevelési intézmény segítségére, a részletes tanári magyarázatra, a rendszeres számonkérésre és arra, hogy egy osztályközösség tagjaiként, valódi iskolai környezetben tanuljanak meg tanulni. A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége ezen tanulók számára működteti **esti munkarendjét**.

2.1.1. Az esti munkarend szervezeti keretei

Az esti munkarendet a jogszabály a minimum óraszám megjelölésével határozza meg: „Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát ... el kell érnie.” (Nkt. 60.§ (8) bek.) **Az iskolarendszerű gimnáziumi felnőttoktatás 9-12. évfolyama esetében a minimum óraszám 12,5 óra.**

Ezek alapján a Felnőttoktatási Intézményegység Pedagógiai Programjában a következőként határozzuk meg az egy tanulóra vonatkozó, egy hétre lebontott órakeretet az esti munkarendben:

1. táblázat: Órakeretek az esti munkarendű oktatásban

Évfolyam	Órakeret egy hétre
9. évfolyam	14,5
10. évfolyam	14,5
11. évfolyam	15
12. évfolyam	14,5 /+ szabadon választható/

Az esti munkarendű oktatás további jellemzői:

- Tanítási napok száma hetente: hetente 2 nap és 2 hetente +1 nap;
- Számonkérések: harmadéves (a 12. évfolyamon féléves) beszámolókon;
- Tanítási órák adminisztrálása: erre a célra rendszeresített haladási naplóban;
- Érdemjegyek adminisztrálása: erre a célra rendszeresített osztályozó naplóban;
- Tanulói jelenlét adminisztrálása: tanítási napokra bontott jelenléti ív aláírásával.

2.1.2. A tanuló kötelességének teljesítése esti munkarendben

Az esti munkarendben tanulók kötelesek részt venni a számukra szervezett kötelező és kötelezően választható tanórákon. A tanuló jelenlétét a tanítási napokra elkészített jelenléti ív aláírásával igazolja. Amennyiben a tanuló a tanítási napról távol marad, mulasztását a házirendben meghatározottak szerint igazolnia kell.

Az esti munkarendben a tanulók főszabályként¹ az első félév második harmadában, a második félév félédejében és a második félév végén harmadéves² beszámolókon adnak számot tudásukról.

A 12. évfolyamon az első félév második harmadában, és a 12. évfolyam zárását megelőzően (a második beszámoló időszakában) beszámolókon adnak számot tudásukról. A pedagógusok a tanulók teljesítményét minden beszámolón, (az osztályközösség-építés elnevezésű tantárgyat és a szabadon választható érettségi előkészítőket kivéve) minden tantárgyból érdemjegyekkel értékelik, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítik. (Nkt. 54. §) A számonkérések és vizsgák időszakait, rendjét és szabályait a Felnőttoktatási Intézményegység Vizsgaszabályzata részletesen szabályozza. „A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette ... az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.” (Nkt. 57. §)

2.2. LEVELEZŐ MUNKARENDŰ OKTATÁS

A tanulni vágyó felnőttek jelentős hányada nem tudja vállalni, hogy két-négy év távlatában, heti 3 délutánt/estét rendszeresen egy köznevelési intézményben tölt. Tanulási kompetenciák hiányában olyan lehetőséget keres, amelyben az iskola szaktanárgyi- és módszertani segítsége és a tanuló egyéni felkészülése életmódjának és élete időszervezeti jellemzőinek megfelelő arányban keveredik. A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége számukra működteti **levelező munkarendjét**.

¹ A tanórák alacsony száma, a tantárgyfelosztás szerkezete és a tanév rendjének alakulása lehetővé – esetekben szükségessé – teheti, hogy egyes tantárgyak tanóráit (teljesen vagy részben) tömbösített, epochális jelleggel tartsuk meg. Ebben az esetben a számonkérés időzítését és módját az intézményegység munkatervében kell rögzíteni.

² értsd: a tanítási év harmadára vonatkozó, a 9-11. évfolyamon átlagosan kb. 9-11 hetenként megszervezett beszámoló. A 12. évfolyam esetén a II. féléves beszámolók felosztása az érettségi vizsga időszakához igazodik.

2.2.1. A levelező munkarend szervezeti keretei

A levelező munkarendet a jogszabály a minimum óraszám megjelölésével határozza meg: „...a levelező oktatás esetében [a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerint kötelező tanórai foglalkozások] legalább tíz százalékát ... el kell érnie.” (Nkt. 60.§ (8) bek.) *Az iskolarendszerű gimnáziumi felnőttoktatás 9-12. évfolyama esetében a minimum óraszám 2,5 óra.*

Ezek alapján a Felnőttoktatási Intézményegység Pedagógiai Programjában a következőként határozzuk meg az egy tanulóra vonatkozó, egy hétre lebontott órakeretet a levelező munkarendben:

2. táblázat: Órakeretek a levelező munkarendű oktatásban

Évfolyam	Órakeret egy hétre
9. évfolyam	-
10. évfolyam	-
11. évfolyam	-
12. évfolyam	7 /+ szabadon választható/

A levelező munkarendű oktatás további jellemzői:

- Tanítási napok száma hetente: 1 nap; + szabadon választható tantárgy napja
- Számonkérések: féléves beszámolókon;
- Tanítási órák adminisztrálása: erre a célra rendszeresített haladási naplóban és az oktatási keretrendszerben (moodle);
- Érdemjegyek adminisztrálása: erre a célra rendszeresített osztályozó naplóban;
- Tanulói jelenlét adminisztrálása: tanítási napokra bontott jelenléti ív aláírásával.

2.2.2. Tanuló köteletségének teljesítése levelező munkarendben

A levelező munkarendben tanulók kötelesek részt venni a számukra szervezett kötelező és kötelezően választható tanórákon, illetve az oktatási keretrendszerben a számukra előírt feladatokat elvégezzék. A tanuló jelenlétét a tanítási napokra elkészített jelenléti ív aláírásával igazolja. Amennyiben a tanuló a tanítási napról távol marad, mulasztását a házirendben meghatározottak szerint igazolnia kell. A levelező munkarendben tanulók esetében elvárt, hogy a szaktanárok által elkészített, tanórai anyagnak tekintendő elektronikus tananyagokat önállóan feldolgozzák, az aszinkron tanulásszervezési tevékenységben a szaktanár, mint tutor segítségével részt vegyenek, és az ehhez szükséges időtartamot a számítógépnél töltsék. A levelező tanulók idejüket részben önállóan beosztva, az iskolától a tananyag feldolgozásához, ütemezéséhez, a tanulás orientálásához sokoldalú segítséget kapva, a gimnáziumi oktatásban használt írott taneszközökből készülnek fel a számonkérésekre.

► **Szaktanári segédanyagok:** A beiratkozott tanuló az Intézményegység által működtetett tanulási keretrendszerbe belépve, minden tantárgyból a nyomtatott taneszközök feldolgozását elősegítő, a tanulást, készülést orientáló segédanyagokhoz juthat hozzá.

► **Önellenőrző feladatsorok:** A keretrendszerben (moodle) minden féléves szaktanári segédanyaghoz a tanév elején meghatározott számú önellenőrző feladatsor, kérdéssor oldható meg. *Az önellenőrző feladatlapon (legalább 50 százalékának) kitöltése, a feladatok (legalább 50 százalékának) megoldása kötelező, és ez egyben a beszámolóra bocsátás feltétele.* Adott félévre vonatkozó önellenőrző feladatsorok megoldásának határideje a beszámolókat megelőző hét utolsó munkanapja.

A levelező munkarendben a tanulók főszabályként³ az első félév második harmadában és a második félév végén féléves⁴ beszámolókon adnak számot tudásukról. A pedagógusok a tanulók teljesítményét minden beszámolón, (az osztályközösség-építés nevű tantárgyat és a szabadon választható érettségi előkészítőket kivéve) minden tantárgyból érdemjegyekkel értékelik, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítik. (Nkt. 54. §) A számonkérések és vizsgák időszakait, rendjét és szabályait a Felnőttoktatási Intézményegység Vizsgaszabályzata részletesen szabályozza. „A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette ... az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap.” (Nkt. 57. §)

2.3. A más sajátos munkarendű oktatás

A középiskolai felnőttoktatásba jelentkezők között jelentős számban vannak olyanok, akik az iskolától való távolság, családi helyzetük vagy munkahelyi elfoglaltságuk miatt nem tudják vállalni, hogy több éven keresztül, heti rendszerességgel járnak az iskola által megszervezett és az esti vagy levelező munkarend tanulói számára kötelezővé tett tanórákra.

A más sajátos munkarend jogszabályi meghatározása: „Más sajátos munkarend szerint is folyhat oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatás formában.” (Nkt. 60.§ (8) bek.)

A más sajátos munkarend iránt érdeklődők általában sem az e-learning tananyagok feldolgozásához, tutorálásához szükséges időtartamot nem tudják a számítógép előtt tölteni, sem kötelezővé tett konzultációkon nem tudnak rendszeresen részt venni. Számukra csak olyan megoldás jöhet szóba, amelyben idejüket teljesen önállóan beosztva, az iskolától a tananyag feldolgozásához, ütemezéséhez, a tanulás orientálásához sokoldalú segítséget kapva, a gimnáziumi oktatásban használt írott taneszközökből készülnek fel a számonkérésekre. A számonkérések ütemezésekor is figyelembe kell venni, hogy a tanulók jelentős része nem tud rendszeresen megjelenni az intézményben.

2.3.1. A más sajátos munkarend szervezeti keretei

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegységének más sajátos munkarendjében tanítási órák nincsenek, a felnőtt tanulók önállóan és saját tempóban készülnek fel az évfolyamot lezáró osztályozó vizsgára. A tanulók tanulási tevékenységét a Felnőttoktatási Intézményegység a következőkben részletezett módon segíti, támogatja:

▶ **Szaktanári segédanyagok:** A beiratkozott tanuló az Intézményegység által működtetett tanulási keretrendszerbe lépve, minden tantárgyból a nyomtatott taneszközök feldolgozását elősegítő, a tanulást, készülést orientáló segédanyagokat olvashat/tölthet le. A segédanyagok négy részre osztásával a konzultációk időpontjához illesztve ütemezzük a tanulást.

▶ **Önellenőrző kérdéssorok:** A keretrendszerben minden negyedéves szaktanári segédanyaghoz legalább egy önellenőrző feladatsor, kérdéssor hozzáférhető. **Az önellenőrző feladatok megoldása kötelező, a vizsgára történő jelentkezés feltétele. Az önellenőrző feladatok leadása az oktatási keretrendszeren keresztül történik, a feladatok leadásának határideje a felületen, az osztályozó vizsgákat megelőző hét utolsó munkanapja. Adott konzultációra vonatkozó, adott konzultáció alkalmáig a szaktanárnak benyújtott** önellenőrző feladatsorokat a konzulens a következő konzultációig átnézi, kijavítja, a soron következő konzultáción a problémákra, hibákra felhívja a tanuló figyelmét. **Amennyiben a tanuló nem a konzultációig nyújtja be a megoldott feladatsorokat, illetve a benyújtott feladatsorok nem az adott konzultációra vonatkoznak,** a feladatsorok átnézése, javítása nem képezi a szaktanár feladatát. (A keretrendszerben megtalálható *gyakorló feladatsorok* az otthoni

³ A tanórák alacsony száma, a tantárgyfelosztás szerkezete és a tanév rendjének alakulása lehetővé – esetekben szükségessé – teheti, hogy egyes tantárgyak tanóráit (teljesen vagy részben) tömbösített, epochális jelleggel tartsuk meg. Ebben az esetben a számonkérés időzítését és módját az intézményegység munkatervében kell rögzíteni.

⁴ Értsd: az I. és a II. iskolai félévre vonatkozó, a 9-11. évfolyamon átlagosan kb. 10-16 hetenként megszervezett beszámoló. A 12. évfolyam esetén a II. féléves beszámoló időszaka az érettségi vizsga időszakához igazodik.

gyakorlást hivatottak szolgálni, kitöltésük, megoldásuk nem kötelező, a megoldások tételes javítása nem képezi a konzulens feladatát.)

► **Konzultációk:** A távoktatás tanulói a tanév rendjében meghatározott időpontokban negyedéves szaktanári konzultációkon vehetnek részt. A konzultációkon, amelyek nem tanítási órák, a konzulens kiemeli az aktuális negyedévre vonatkozó segédanyag fontosabb kérdésköreit, válaszol a tanulók kérdéseire, továbbá a következő anyagok elsajátításával kapcsolatban ad tanulási tanácsokat. A konzultációkon a részvétel ajánlott, de nem kötelező.

A tanulókkal való kapcsolattartást, az adminisztrációt és az azzal kapcsolatos belső és külső kommunikációt tutorok végzik.

A távoktatás kötelező tanítási órákat nem tartalmaz, a munkarenddel kapcsolatos irányítási, szervezési, tutorálási, konzultációs, és adminisztrációs feladatok nem képezik részét az intézményegységben dolgozók munkaköri leírásának. A tanulók a beiratkozáskor részvételi díjat fizetnek, amely a megbízási jogviszony keretében ellátott vezetői, oktatói és adminisztrációs feladatok díjazásának fedezete, továbbá az intézményegység oktatói, szervezői és adminisztrációs eszközeinek és harmadik fél szolgáltatásai igénybevételének fedezete. A program csak abban az esetben indítható, ha az intézményegység vezetője által elkészített költségvetés alapján a megbízási díjak és szolgáltatások kifizetése biztosított.

2.3.2. Tanuló köteletségének teljesítése más sajátos munkarendben

A más sajátos munkarendben – a munkarend sajátosságainál fogva – **főszabályként** félévi minősítés nincs, a tanulók évfolyamonként egy alkalommal, évfolyam végi **osztályozó vizsgán** számolnak be tudásukról. Csak az a tanuló bocsájtható vizsgára, aki minden egyes tantárgyból legalább három, különböző negyedéves segédanyaghoz tartozó önellenőrző feladatsort legkésőbb a vizsgára történő jelentkezésig lead.

3. TANULÓI JOGVISZONY KELETKEZÉSE, MEGSZŪNÉSE

„A tanuló ... az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.” (Nkt. 50.§ (1)) A felvételtől, átvételtől a Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium intézményvezetőjének jogkörében eljárva a Felnőttoktatási Intézményegység vezetője dönt. A tanulói jogviszony a beiratkozás napján jön létre, azonban egyes jogok gyakorlását az intézmény a tanév megkezdéséhez köti.

A Felnőttoktatási Intézményegység felvételi, átvételi rendszerének kialakításakor figyelembe vesszük a felnőttoktatás alábbi speciális vonásait:

► „A tanuló középfokú iskolában attól a tanévtől kezdve folytathatja tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.” (Nkt. 60.§ (3) bek.)

► *A beiratkozás időszaka nem egyezik meg a tankötelesek beiratásának időszakával.* A felnőttek életének ritmusa, a nyári időszak jellemzői és különösen a tankötelesek iskolakezdésének szervezési- és anyagi nehézségei miatt az iskolai rendszerű felnőttoktatásban elengedhetetlen a jelentkezési határidő „meghosszabbítása” a statisztikai adatközlés időszakáig.

► *A beiratkozás időszakában a felsőbb évfolyamok létszámát is fel kell tölteni.* A nagyarányú lemorzsolódás ellensúlyozására és a beiratkozók eltérő tanulmányi háttere miatt a felnőttoktatásban kiemelt szerepet játszik a korábbi iskolai tanulmányok beszámítása és a különbözeti vizsgák rendszere.

3.1. FELVÉTEL

A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége május elejétől a statisztikai adatközlés időszakának kezdetéig fogadja a középiskolai felnőttoktatásba jelentkezőket.

A jelentkezés kizárólag személyesen vagy hivatalosan meghatalmazott képviselő útján lehetséges.

3.1.1. A jelentkezés folyamata

► *A jelentkező*

- arcképes igazolvánnyal igazolja személyi azonosságát,
- bemutatja a korábbi iskolarendszerű tanulmányait igazoló bizonyítványait,
- jelentkezési lapot tölt ki, amelyen - dokumentumokkal igazoltan és azokkal megegyezően – megadja személyes adatait, elérhetőségét, továbbá azokat az adatokat, amelyek nyilvántartására jogszabály a köznevelési intézményt kötelezi.⁵,
- megjelöli, hogy a Felnőttoktatási Intézményegység által működtetett munkarendek melyikében kíván tanulni,
- nyilatkozat aláírásával igazolja, hogy megértette és tudomásul vette tanulói jogviszonyával, kötelezettségeivel, munkarendjével és az intézmény működésével kapcsolatos tájékoztatást⁸,
- befizeti a rá vonatkozó díjat.

► *Az intézményegység képviselője*

- megvizsgálja a tanuló személyi azonosságát és egyéb szükséges adatait igazoló dokumentumokat,
- a korábbi tanulmányokról szóló bizonyítványok alapján tájékoztatja a jelentkezőt lehetőségeiről,
- tájékoztatja a jelentkezőt a munkarendek szabályairól,
- ellenőrzi a jelentkezési lap kitöltését,
- az intézmény hivatalos megjegyzéseit a jelentkező jelenlétében (évfolyam, különbözeti vizsgák, befizetett díjak, felmentések, egyéb megjegyzések) felvezeti a jelentkezési lapra,
- a jelentkezővel elolvastatja a nyilatkozat szövegét,
- ellenőrzi, hogy a jelentkező a jelentkezési lapot és a nyilatkozatot aláírja,
- tájékoztatja a jelentkezőt további teendőiről,
- dokumentálja a jelentkező által befizetett díjat és igazolja a befizetést.

A jelentkezés aláírásával a jelentkező a Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnáziummal *tanulói jogviszonyt* létesít. A tanulói jogviszonnal együtt járó jogok és kötelezettségek a tanév első napján lépnek életbe.

3.1.2. A munkarend megváltoztatására vonatkozó szabályok

► Esti munkarendből levelező munkarendbe vagy levelező munkarendből esti munkarendbe a statisztikai adatközlés időszakáig van lehetőség átjelentkezni. Az átjelentkezést új jelentkezési lap kitöltése mellett a tanuló eredeti jelentkezési lapján is regisztrálni kell. Az esti munkarend *intenzív tanulási programjából* a levelező munkarendbe átjelentkezni csak a korábbi tanulmányok beszámítására vonatkozó szabályok betartásával lehet.

► Esti vagy levelező munkarendből más sajátos munkarendbe a tanuló a tanév során bármikor átjelentkezhet. Az átjelentkezés során kiiratkozik a jelentkezési lapján megjelölt munkarendből, kitölti a más sajátos munkarend jelentkezési lapját és befizeti a más sajátos munkarend részvételi díját. Az esti munkarend *intenzív tanulási programjából* a más sajátos munkarendbe átjelentkezni csak a korábbi tanulmányok beszámítására vonatkozó szabályok betartásával lehet.

⁵ *Kiskorú és tanköteles* jelentkező esetén a jogviszony létrehozáshoz a jelentkező törvényes képviselőjének adatai és aláírása is szükségesek.

► A más sajátos munkarendből esti vagy levelező oktatásba tanév közben átjelentkezni az első beszámoló időszakot megelőző hétig lehet úgy, hogy a tanuló a más sajátos munkarendből – a befizetett díjak elvesztése mellett – kiiratkozik és kitölti az esti vagy levelező munkarend jelentkezési lapját. Az átjelentkező tanulóra a jelentkezése munkarendje tanulmányi köteletségének teljesítése vonatkozik.

3.1.3. A tanuló regisztrációs és bejelentési kötelezettsége

A tanuló minden tanév elején köteles a jelentkezési lapnak megfelelő ún. „regisztrációs lapot” kitölteni. A tanuló köteles a jelentkezési- és regisztrációs lapon megadott bármely adatának megváltozásakor haladéktalanul értesíteni a Felnőttoktatási Intézményegységet.

3.1.4. A korábbi tanulmányokat igazoló bizonyítványokra vonatkozó szabályok

► Az általános iskolai bizonyítvány végzettséget igazoló lapjairól az intézményegység képviselője fénymásolatot készít és aláírásával hitelesíti a másolatot. Az eredeti bizonyítványt a jelentkezőnek visszaadja, a fénymásolatot a jelentkezési lap mögé tűzi.

► A szakmunkás, szakiskolai végzettséget igazoló bizonyítványról – amennyiben a korábbi tanulmányok felsőbb évfolyamba lépéshez nem kerülnek beszámításra – az intézményegység képviselője fénymásolatot készít és aláírásával hitelesíti a másolatot. Az eredeti bizonyítványt a jelentkezőnek visszaadja, a fénymásolatot a jelentkezési lap mögé tűzi.

► Amennyiben a korábbi tanulmányok felsőbb évfolyamba lépéshez beszámításra kerülnek, a bizonyítványt az intézményegység őrzi a tanuló tanulói jogviszonyának megszűnéséig. A tanulói jogviszony ideje alatt a leadott bizonyítványt a tanuló csak az intézményegység vezetőjének engedélyével és csak ideiglenesen viheti el az intézményből. A bizonyítvány ideiglenes kikérésének időpontját és okát a jelentkezési lapon dokumentálni kell.

► A tanulói jogviszony megszűnésekor a tanuló aláírásával igazolja leadott bizonyítványa átvételét.

3.1.5. A korábbi tanulmányok beszámításának rendje

► **Általános iskolai végzettséggel** vagy **két éves szakiskolai bizonyítvánnyal** a jelentkező 9. évfolyamba nyerhet felvételt.

► **Szakmunkás vagy három évfolyamos szakiskolai, szakközépiskolai (2016 utáni) végzettséggel** rendelkező jelentkező

három éves iskolai bizonyítványának bemutatásával igazolja, tanulmányai során osztályzatokat szerzett *magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv*,⁶ továbbá *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, a 10. évfolyamba nyerhet felvételt. Amennyiben a bizonyítványból az *idegen nyelv* osztályzat hiányzik, a jelentkező a tanítási év megkezdése előtt abból különbözeti vizsgát tehet. A jelentkező a 10. évfolyamba csak abban az esetben nyerhet felvételt, ha az *idegen nyelv* tantárgyból letett különbözeti vizsgájának eredménye legalább elégséges (2). Amennyiben a bizonyítványból hiányzik az osztályzat a *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, a jelentkező a 10. évfolyamot megkezdheti azzal a feltétellel, hogy ha *fizika, kémia, földrajz, vagy biológia* tantárgyból hiányzik jegye, az érettségi vizsga megkezdésének feltétele a különbözeti vizsga letétele, abból a tantárgyból, amelyikből érettségi vizsgára jelentkezett minimum elégséges (2) szinten a kijelölt vizsgaidőszakban. Rendes érettségi vizsgára csak az a tanuló bocsátható, aki a tanulói jogviszonya létesítésekor kötelezővé tett, vagy választása alapján később keletkező kötelezettségből eredő különbözeti vizsgáit legalább elégséges (2) eredménnyel teljesítette.

► **Négy évfolyamos szakiskolai (2017 előtti) végzettséggel** rendelkező jelentkező

(1) Az iskolai bizonyítványában szereplő 9. és 10. évfolyam beszámítását kérelmezve az alábbiakban részletezettek alapján a gimnázium 10. vagy 11. évfolyamába nyer felvételt.

⁶ Az idegen nyelv tantárgy pontos részletezését lásd 7.1.

► Amennyiben **gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai, vagy szakiskolai (2017 előtti) , 9.** (korábbi évfolyam-számozási rendszer szerint **1**, nyelvi előkészítő évfolyam esetén **10.**) **évfolyamról szóló bizonyítvánnyal** rendelkező jelentkező bizonyítványának bemutatásával igazolja, hogy tanulmányai során érdemjegyet szerzett *magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv*, továbbá *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, 10. évfolyamba nyerhet felvételt. Amennyiben a bizonyítványból az *idegen nyelv* osztályzat hiányzik, a jelentkező a tanítási év megkezdése előtt abból különbözeti vizsgát tehet. A jelentkező a 10. évfolyamba csak abban az esetben nyerhet felvételt, ha az *idegen nyelv* tantárgyból letett különbözeti vizsgájának eredménye legalább elégséges (2). Amennyiben a bizonyítványból hiányzik az osztályzat a *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, a jelentkező a 10. évfolyamot megkezdheti azzal a feltétellel, hogy ha *fizika, kémia, földrajz, vagy biológia* tantárgyból hiányzik jegye, az érettségi vizsga megkezdésének feltétele a különbözeti vizsga letétele, abból a tantárgyból, amelyikből érettségi vizsgára jelentkezett minimum elégséges (2) szinten a kijelölt vizsgaidőszakban. Rendes érettségi vizsgára csak az a tanuló bocsátható, aki a tanulói jogviszonya létesítésekor kötelezővé tett, vagy választása alapján később keletkező kötelezettségből eredő különbözeti vizsgáit legalább elégséges (2) eredménnyel teljesítette.

► Amennyiben **gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai (2017 előtti), vagy szakiskolai (2017 előtti)** (elvégzett) **9-10.** (korábbi évfolyam-számozási rendszer szerint **1-2**, nyelvi előkészítő évfolyam esetén **10-11.**) **évfolyamról szóló bizonyítvánnyal** rendelkező jelentkező bizonyítványának bemutatásával igazolja, hogy tanulmányai során mindkét évfolyamon osztályzatot szerzett *magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem és idegen nyelv* tantárgyakból, továbbá legalább 2 évfolyamon tanulta a *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakat és azokból osztályzatot szerzett, a 11. évfolyamba nyerhet felvételt. Amennyiben a bizonyítványból az *idegen nyelv* érdemjegy hiányzik, a jelentkező abból különbözeti vizsgát tehet. A jelentkező a 11. évfolyamba csak abban az esetben nyerhet felvételt, ha az *idegen nyelv* tantárgyból letett különbözeti vizsgájának eredménye mindkét évfolyamon legalább elégséges (2). Amennyiben a bizonyítványból hiányzik az osztályzat a *kémia, fizika, biológia, és földrajz* tantárgyakból, a 11. évfolyamot megkezdheti azzal a feltétellel, hogy ha *fizika, kémia, földrajz, és biológia* tantárgyból hiányzik jegye, az érettségi vizsga megkezdésének feltétele a különbözeti vizsga letétele, abból a tantárgyból, amelyikből érettségi vizsgára jelentkezett minimum elégséges (2) szinten a kijelölt vizsgaidőszakban. Rendes érettségi vizsgára csak az a tanuló bocsátható, aki a tanulói jogviszonya létesítésekor kötelezővé tett, vagy választása alapján később keletkező kötelezettségből eredő különbözeti vizsgáit legalább elégséges (2) eredménnyel teljesítette.

► Amennyiben **gimnáziumi, szakgimnáziumi, vagy szakközépiskolai (2017 előtti)** (elvégzett) **9-10-11.** (korábbi évfolyam-számozási rendszer szerint **1-2-3**, nyelvi előkészítő évfolyam esetén **10-11-12.**) **évfolyamról szóló bizonyítvánnyal** rendelkező jelentkező bizonyítványának bemutatásával igazolja, hogy tanulmányai során mindhárom évfolyamon érdemjegyet szerzett *magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem és idegen nyelv* tantárgyakból a 12. évfolyamba nyerhet felvételt. Amennyiben a bizonyítványból az *idegen nyelv* érdemjegy hiányzik, a jelentkező abból különbözeti vizsgát tehet. A jelentkező a 12. évfolyamot csak abban az esetben kezdheti el, ha az *idegen nyelv* tantárgyból letett különbözeti vizsgájának eredménye mindhárom évfolyamon legalább elégséges (2). Amennyiben a 12. évfolyamra jelentkezőt az intézmény különbözeti vizsgára kötelezi a *választott érettségi vizsgatárgyának* megfelelő tantárgyból, a 12. évfolyamot megkezdheti azzal a feltétellel, hogy a hiányzó érdemjegyeket legkésőbb a 12. évfolyamot lezáró számonkérés kezdetéig különbözeti vizsgán pótolja. Rendes érettségi vizsgára csak az a tanuló bocsátható, aki a tanulói jogviszonya létesítésekor kötelezővé tett, vagy választása alapján később keletkező kötelezettségből eredő különbözeti vizsgáit legalább elégséges (2) eredménnyel teljesítette.

A bizonyítványok beszámítása a jelentkező beszámítási igényéből kiinduló, dokumentumok elemzésén alapuló, adminisztratív döntés, amely a korábbi tanulmányok és tanulási tapasztalat elismerését szolgálja. A jelentkező a tanulmányok beszámításakor tudomásul veszi, hogy a magasabb évfolyamba lépéséhez az intézményegység nem tényleges szaktantárgyi tudását, hanem a korábban szerzett

éremjegyeit vette alapul. Ennek nyomán a tanuló kizárólagos felelőssége, hogy a magasabb évfolyamon folyó oktató munkába történő hatékony bekapcsolódás és az eredményes vizsgák érdekében a beszámított évfolyamok tananyagát önállóan átismételje, megtanulja.

3.2. ÁTVÉTEL

Tanuló átvételre a Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegységének bármely munkarendjébe a tanítási év során bármikor lehetőség van. (vö. Min. r. 23.§ (6) bek.)

Az átvétel rendje:

▶ Az átiratkozó tanuló bemutatja a korábbi évfolyamok elvégzését igazoló bizonyítványát/bizonyítványait, vagy annak másolatait és a saját intézménye által kiállított tanulói jogviszony igazolást (félév zárása után a féléves eredményeiről szóló értesítőt is), majd az intézményegységtől befogadó nyilatkozatot kaphat.

▶ Az átiratkozó tanuló a korábbi köznevelési intézményből hivatalosan kiiratkozik.

▶ Az átiratkozás során az átiratkozó és az intézményegység képviselője a 3.1.1. pontban leírtak alapján jár el.

▶ A bemutatott bizonyítványok alapján az intézményegység vezetője határozat formájában döntést hoz azzal kapcsolatban, hogy a tanuló a gimnázium melyik évfolyamán folytathatja tanulmányait és milyen formában köteles tudásáról számot adni. A korábbi tanulmányokról szóló bizonyítványokra a 3.1.4. pontban, a tanulmányok beszámítására a 3.1.5. pontban leírt szabályok vonatkoznak.

3.3. TANULÓI JOGVISZONY MEGSZŪNÉSE

A tanulói jogviszony megszűnésének eseteit és az eljárás szabályait a Nkt. 53.§ (2), továbbá (4-6) bekezdései, továbbá a Min. r. 50.§ (4) és 143.§ (7-9) bekezdése részletesen szabályozzák.

4. AZ INTENZÍV TANULÁS PROGRAMJA

A 21. század munkaerő-piacra elvárja, sőt megköveteli, hogy a szakképzett munkaerő professzionális kompetenciái mellett kialakítsa és fejlessze a modern követelmények szerinti munkavégzéshez elengedhetetlen általános képességeit, jártasságait, készségeit. A munkaadók a kulcs-kompetenciák fejlesztését az iskolarendszertől várják el, ezért a szakmai képzés mellett változatlanul jelentős szerepet játszik a szakképzettek általános jellegű középiskolai nevelése-oktatása és azzal együtt az érettségi vizsgára történő felkészítése.

A nemzeti köznevelés rendszerében megfogalmazott elvekkel összhangban a Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium Felnőttoktatási Intézményegysége működteti „intenzív tanulási programját”, amelynek célja, hogy módszereiben és tempójában a tanuló önálló felkészülésére alapozott iskolai oktató-, nevelő-, továbbá vizsgafelkészítő munkával lehetőséget nyújtson a tanulók számára a gimnáziumi tananyag gyorsabb, rövidebb idő alatt történő elsajátítására.

4.1. AZ INTENZÍV TANULÁS PROGRAMJA

4.1.1. A program keretei

Az intenzív tanulás programjának kereteit az esti munkarendre meghatározott tanítási napok, óraszámok és számonkérési struktúra (*a 10. évfolyamon*), az intenzív tempót a helyi tantervben meghatározott tananyag átadásának a tanuló önálló, otthoni készülésre alapozott módszertana biztosítja.

4.1.2. A program felépítése

A programba bekapcsolódók 2 tanév alatt sajátítják el a gimnázium négy évfolyamának tananyagát. Az első tanévben a 10. évfolyam követelményeit (a 9. évfolyam hiányzó tantárgyaiból különbözőzeti vizsgán), a második tanévben a 11-12. évfolyam követelményeit teljesíthetik.

4.1.3. A programba történő bekapcsolódás feltételei

Az intenzív tanulás programjába a 3.1. pontban leírtak alapján lehet bekapcsolódni, a tanuló felvételéről az intézményegység-vezető dönt. A tanuló jelentkezési lapján nyilatkozik arról, hogy az intenzív tanulás programját megismerte és a program szabályait tudomásul veszi.

4.1.3.1. Bekapcsolódás a 10. évfolyamba

Az intenzív tanulás programjának 10. évfolyamába felvételt nyerhetnek azok a jelentkezők, akik minimum a következőkben részletezett, bizonyítvánnyal igazolt megelőző tanulmányokkal rendelkeznek:

- ▶ 3 évfolyamos **szakmunkásképző iskola** elvégzését igazoló iskolai bizonyítvány;
- ▶ Gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai vagy (2017 előtti) szakiskolai **9.** (korábbi évfolyam-számozási rendszer szerint **1**, nyelvi előkészítő évfolyam esetén **10.**) évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány.
- ▶ Amennyiben **gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai** vagy **szakiskolai** (2017 előtti) (elvégzett) **9.** (korábbi évfolyam-számozási rendszer szerint **1**, nyelvi előkészítő évfolyam esetén **10.**) **évfolyamról szóló bizonyítvánnyal** rendelkező jelentkező bizonyítványának bemutatásával igazolja, hogy tanulmányai során érdemjegyet szerzett *magyar nyelv, irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, továbbá kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, 10. évfolyamba nyerhet felvételt. Amennyiben a bizonyítványból *kötelező érettségi tantárgy* osztályzata hiányzik (a 9. évfolyamon), a jelentkező abból/azokból különbözőzeti vizsgát tehet legkésőbb a „decemberi” különbözőzeti vizsga időszakban. Amennyiben tanulói jogviszonya alatt a *kötelező érettségi tantárgyakból* előírt különbözőzeti vizsgája „elégtelen” (1) a decemberi vizsgaidőszakban, tanulmányait alacsonyabb évfolyamon folytathatja, besorolására a pedagógiai program *3.1.* rendelkezései irányadók. Amennyiben a bizonyítványból hiányzik az osztályzat a *kémia, fizika, biológia és földrajz* tantárgyakból, a jelentkező a 10. évfolyamot megkezdheti azzal a feltétellel, hogy ha *fizika, kémia, földrajz, vagy biológia* tantárgyból hiányzik jegye, az érettségi vizsga megkezdésének feltétele a különbözőzeti vizsga letétele, abból a tantárgyból, amelyikből érettségi vizsgára jelentkezett minimum elégséges (2) szinten a kijelölt vizsgaidőszakban. Rendes érettségi vizsgára csak az a tanuló bocsátható, aki a tanulói jogviszonya létesítésekor kötelezővé tett, vagy választása alapján később keletkező kötelezettségből eredő különbözőzeti vizsgáit legalább elégséges (2) eredménnyel teljesítette.

4.1.3.2. Bekapcsolódás a 11. évfolyamba

Az intenzív tanulás programjának 11. évfolyamában részt vehetnek azok a tanulók, akik a program 10. évfolyamának követelményeit sikeresen teljesítették.

A programba bekapcsolódhatnak azok a (külső és belső) jelentkezők, akiknek gimnáziumi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai (2017 előtti) **9.** és **10.** évfolyamos bizonyítványában a kötelező érettségi vizsgatárgyak */magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv és a történelem/* osztályzata mindkét évfolyamon legalább közepes (3). Ettől a szabálytól az intézményegység vezetője indokolt esetben eltérhet.

4.1.3.3. Bekapcsolódás a 12. évfolyamba

Az intenzív tanulás programjának 12. évfolyamában csak azok vehetnek részt, akik a programon belül a 11. évfolyam követelményeit sikeresen teljesítették, illetve azok, akik az intézményegység tanulójaként sikeresen teljesítették a januári előrehozott osztályozó vizsgákat és felvételüket kérik a programba.

4.1.4. Tanuló köteletségének teljesítése az intenzív tanulás programjában

„A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.” (Nkt. 57.§ (3) bek.)

Az esti munkarendű 10. évfolyamos intenzív tanulási programjában tanulók tanulmányaikat az esti munkarendre meghatározottak szerint teljesíthetik (VSZ. 1.1.), kivéve akit kötelező érettségi tantárgyból a 9. évfolyam anyagából különbözeti vizsgára köteleztek. A különbözeti vizsgára vonatkozó külön rendelkezéseket lásd *PP.4.1.3.1.*

A programban tanulók a 11. évfolyamot a **tanulmányi idő rövidítésére** vonatkozó rendelkezések alapján teljesíthetik (VSZ 3.3.2, 3.4).

Amennyiben a tanuló a 11. évfolyam követelményeit az osztályozó vizsgán sikeresen teljesíti, tanulócsoportja tagjaként a következő évfolyamba lép. A tanulócsoport évfolyamának számozása 11-ről 12-re változik, az osztály betűjele nem változik. A 11. évfolyam elvégzéséről az intézményegység bizonyítványt állít ki részére. „Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.” (Min. r. 74. § (4) bek.)

Amennyiben a tanuló kettő vagy több tantárgyból a 11. évfolyamon a szintfelmérő követelményeit nem teljesíti, az intenzív tanulás programját nem folytathatja, az évfolyamot egy hagyományos esti munkarendű 11. évfolyamos osztályban teljesítheti. A tanuló áthelyezéséről az intézményegység vezetője rendelkezik. A tanuló intenzív tanulás programjában szerzett első beszámoló érdemjegyei első féléves osztályzatként kerülnek a hagyományos esti munkarendű osztály osztályozó naplójába.

A 12. évfolyam sikeres teljesítése érdekében, a tanuló a második félévben jelentkezése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Amennyiben a tanuló a 10. évfolyam követelményeit sikeresen teljesíti, a következő évfolyamba lép. Amennyiben a tanuló a 12. évfolyam követelményeit sikeresen teljesíti, rendes érettségi vizsgát tehet. A 10. és a 12. évfolyam elvégzéséről az intézményegység bizonyítványt állít ki részére.

Amennyiben a tanuló a 10. a 11., illetve a 12. évfolyamon legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a tanév végén javítóvizsgát tehet.

Amennyiben a tanuló a 10., a 11., illetve a 12. évfolyamon háromnál több tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot az évfolyamot megismételheti esti munkarendű osztályban vagy más sajátos munkarendben.

5. A TANULÓ KÖTELESSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE

A Felnőttoktatási Intézményegység *esti és levelező* munkarendű tanulói iskolába járással, évközi iskolai munkájukkal, továbbá a tudásuk mérése céljából megszervezett beszámolókon és/vagy tanulmányok alatti vizsgákon nyújtott teljesítményükkel teljesítik kötelezettségüket. A *más sajátos munkarend* tanulói a megfelelő számú, megoldott önellenőrző feladatlap leadásával, továbbá a tudásuk mérése céljából megszervezett tanulmányok alatti vizsgákon nyújtott teljesítményükkel teljesítik kötelezettségüket.

5.1. A TANULÓ KÖTELESSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE ESTI ÉS LEVELEZŐ MUNKARENDBEN

Az **esti és levelező munkarendben** a tanuló kötelessége a munkarendjére előírt tanítási napokon a tanítási órákon jelen lenni, továbbá beszámolási kötelezettségét teljesíteni. A tanórák rendjét főszabályként az intézményegység órarendje rögzíti⁷.

A tanuló tanórákon való jelenlétét jelenléti ív aláírásával igazolja. Amennyiben a tanuló a tanítási óróról neki fel nem róható okból marad távol, köteles hiányzását írásos dokumentummal igazolni. Jelen rendelkezés alkalmazásakor a tanulónak fel nem róható minden olyan, a tanuló iskolai foglalkozásokon történő megjelenését gátló tényező, amely nem vezethető vissza a tanuló szándékos vagy gondatlan magatartására. A tanuló a hiányzását igazoló dokumentumot az osztályfőnökének köteles leadni. Az osztályfőnök a jelenléti ív megfelelő napjainál dokumentálja a hiányzás igazolt voltát. Az intézményegység félévenként összesíti az igazolatlan hiányzásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy a hiányzások alapján melyik tanulónak szűnik meg a jogviszonya. Megszűnik annak a tanulónak a jogviszonya, aki a szorgalmi időszakban a jogszabályban meghatározott számú óránál többet mulasztott.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról igazoltan távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

A Nkt. 55.§ alapján a Felnőttoktatási Intézményegység vezetője az intézmény igazgatójának jogkörében eljárva a tanulót kérelmére felmentheti az iskolai kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai vagy sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Döntéséről az intézményegység-vezető határozatot hoz, amelyben meghatározza, hogy a felmentett tanuló mikor és milyen módon adhat számot tudásáról.

Ha az esti munkarendű tanuló

▶ az első beszámolón neki fel nem róható, igazolt okból egy vagy több tantárgyból nem szerez érdemjegyet, a félév zárása előtt *pótló beszámolót* tehet. A beszámoló pótlásának módjára, engedélyezésére, szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

▶ a második és/vagy harmadik beszámolón neki fel nem róható, igazolt okból egy vagy több tantárgyból nem szerez érdemjegyet, a tanítási év meghatározott időszakában *pótló beszámolót* tehet. A pótló beszámoló módjára, engedélyezésére, szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

Ha a levelező munkarendű tanuló

▶ az első beszámolón neki fel nem róható, igazolt okból egy vagy több tantárgyból nem szerez érdemjegyet, az adott tantárgy(ak)ból *pótló beszámolót* tehet. A pótló beszámoló módjára, engedélyezésére, szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

⁷ A tanórák alacsony száma, a tantárgyfelosztás szerkezete és a tanév rendjének alakulása lehetővé – esetekben szükségessé – teheti, hogy egyes tantárgyak tanóráit (teljesen vagy részben) tömbösített, epochális jelleggel tartsuk meg. Ebben az esetben a tanórák rendjét és beosztását, továbbá a számonkérés időzítését és módját az intézményegység munkatervében kell rögzíteni.

► a második beszámolón neki fel nem róható, igazolt okból egy vagy több tantárgyból nem szerez érdemjegyet, az adott tantárgy(ak)ból *pótló beszámolót* tehet. A pótló beszámoló módjára, engedélyezésére, szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

A tanuló félévi eredményeiről az elektronikus napló felületén keresztül értesülhet. A félévi érdemjegyekről írásos értesítő automatikusan nem készül, azonban a tanuló kérésére az intézményegység kiállítja azt.

Az esti és levelező munkarendű tanulók köteletségének teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat sorrendben lásd: **2.1.2, 2.2.2.**

5.2. A TANULÓ KÖTELESSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE MÁS SAJÁTOS MUNKARENDBEN

A **más sajátos munkarendben** az intézmény kötelező tanórai foglalkozásokat nem szervez, a konzultációk látogatása ajánlott. Osztályozó vizsgát tenni az a tanuló jogosult, aki a megfelelő számú önellenőrző kérdéssort kitöltve, megoldva leadja a tanulási keretrendszer felületén a tanév rendjében meghatározott időpontig, és osztályozó vizsga kérelmét a tanév rendjében meghatározott időpontig beadja.

A más sajátos munkarendű tanulók köteletségének teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat lásd: **2.3.2.**

5.3. MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSE

A Felnőttoktatási Intézményegységben a felnőtt tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnök nem minősíti.

5.4. A TANULÓ KÖTELESSÉGÉNEK TELJESÍTÉSE AZ ELŐÍRTNÁL HAMARABB

A Nkt. 57.§ (3) bek. alapján a Felnőttoktatási Intézményegység vezetője az intézmény igazgatójának jogkörében eljárva engedélyezheti, hogy a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket az előírtnál hamarabb teljesítse.

A tanulmányi idő rövidítésére és az ehhez kapcsolódó szintfelmérőre vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz. A szintfelmérő célja annak megállapítása, hogy az előrehozott osztályozó vizsgára jelentkezett esti, levelező, vagy más sajátos munkarendű tanuló legalább elégséges szinten elsajátította az egyes tantárgyak tananyagát az adott időszakban, így feltételezhető, hogy folyamatos tanulással sikeresen vehet részt az előrehozott osztályozó vizsgákon.

Az iskolarendszerű felnőttoktatásban a felnőttek korábbi tanulási tapasztalata és sajátos helyzete miatt a tanulmányok rövidítésének, a tanuló gyorsabb haladásának lehetővé tétele alapvető követelmény. A Felnőttoktatási Intézményegységben a tanulmányok rövidítése a tanuló önálló készülésén alapszik.

5.4.1. A tanuló köteletségének teljesítése az intenzív tanulás programjában

Az intenzív tanulás programjának résztvevői számára, a programban leírtak alapján, az intézmény igazgatójának jogkörében eljárva, a Felnőttoktatási Intézményegység vezetője engedélyezheti, hogy speciális módon, az előírtnál hamarabb adjanak számot tudásukról. A jelentkező beiratkozáskor, a tanuló minden tanév kezdetén nyilatkozatot ír alá a program szabályainak, így a számonkérések módjának, ütemezésének és a javítás speciális szabályainak tudomásulvételéről.

Az intenzív tanulás programjában résztvevő tanulók köteletségének teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat lásd: **4.1.4.**

5.4.3. Előrehozott osztályozó vizsgák

A Felnőttoktatási Intézményegység az esti, levelező és más sajátos munkarendű tanulók számára január első heteiben „**egész évfolyamos**” **előrehozott osztályozó vizsgákat** szervez. „...osztályozó vizsgát az iskola a tanítás év során bármikor szervezhet.” (Min. r. 65.§ (1) bek.)

Az előrehozott osztályozó vizsgát a tanuló írásbeli kérésére, az igazgató jogkörében eljáró intézményegység-vezető engedélyezi. Az osztályozó vizsgák célja az adott évfolyam minden tantárgyi követelményének teljesítése. Az előrehozott osztályozó vizsgák kérelmezésére, engedélyezésére, szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

Ha a tanuló az előrehozott osztályozó vizsgán az évfolyam minden tantárgyának követelményeit teljesítette legalább elégséges (2) szinten, a nevelőtestület döntése alapján magasabb évfolyamba lép. Az évfolyam elvégzéséről az intézmény bizonyítványt állít ki részére.

Az előrehozott osztályozó vizsga javítóvizsgán javítható, amelyet az iskola kizárólag az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban szervezhet (vö. Min. r. 64.§ (8)). Ha a tanuló az előrehozott osztályozó vizsgán nem teljesíti az adott évfolyam valamennyi tantárgyának követelményét és legfeljebb három tantárgyból elégtelen (1) érdemjegyet szerez, javítóvizsgát tehet a kijelölt időszakban. ***Egy tanítási évben, egy évfolyamra vonatkozóan egy tanuló csak egy alkalommal tehet előrehozott osztályozó vizsgákat.*** Az előrehozott osztályozó vizsgán szerzett osztályzatait törzslapjába tételesen be kell jegyezni és a vizsgák lezárását követően a kiállított bizonyítványába beírni. A törzslapon záradékként kell megjegyezni, hogy a tanuló mely tantárgyakból szerezte osztályzatát előrehozott osztályozó vizsgán.

A Felnőttoktatási Intézményegység az esti, a levelező, és a más sajátos munkarendű tanulók számára szeptember második felében osztályozó vizsgát szervez **idegen nyelv** (elsősorban angol nyelv) tantárgyból azok számára, akik az adott tanévben előrehozott érettségit kívánnak tenni angol nyelv tantárgyból. A vizsgákra a tanulóknak írásban jelentkeznie kell.

Amennyiben a 10.-11. évfolyamos tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, írásban benyújtott kérelmére az adott tantárgyból az érettségi vizsga megkezdése előtt előrehozott osztályozó vizsgát tehet a 10-12. évfolyamon. Az „egy-egy tárgyas” előrehozott osztályozó vizsgát az intézményegység-vezető az érettségi vizsgára történt jelentkezést követően is engedélyezheti.

5.5. JAVÍTÓVIZSGÁK

A javítóvizsgák szervezésére és szabályaira vonatkozóan a Felnőttoktatási Intézményegység vizsgaszabályzata részletes rendelkezéseket tartalmaz.

5.6. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSE

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az évfolyam végi teljesítményről az intézmény minden egyes évfolyamra vonatkozóan bizonyítványt állít ki.

6. NEVELÉSI PROGRAM

6.1. CÉLOK, FELADATOK

Intézményegységünk a tanköteles koron túli tanulók számára teremt lehetőséget a középiskolai tanulmányok folytatására vagy pótlására. Oktató-nevelő munkánkkal esélyt biztosítunk tanulóinknak egy korszerű, széleskörű műveltség megalapozására és a hiányok pótlására.

A középiskolai végzettség és az érettségi megszerzésével tanulóink megerősíthetik vagy mobilizálhatják munkaerő-piaci helyzetüket, könnyebben kapcsolódnak a felnőttképzés átképzést, továbbképzést, illetve új szakmák elsajátítását célzó folyamataiba, továbbá felsőoktatási tanulmányokat is kezdhetnek.

Iskolai oktató-nevelőmunkánk célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, megerősítse és segítse a köznevelés formális rendszerében tanuló felnőtteket testi és lelki egészségre és igényes emberi kapcsolatokra törekvésükben, továbbá abban, hogy demokratikus elveket követő állampolgárként képesek legyenek a társadalmi, gazdasági változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre. A Felnőttoktatási Intézményegység fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony, a felnőttek életkori sajátosságainak megfelelő tanítási-tanulási módszerekkel alakítja ki tanulóiban az élethosszig tartó tanulás kompetenciáit. A sokoldalú tájékozottság és a tájékozódás képességének kialakítása érdekében felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására. Mindehhez elvárjuk a tanulók tudatos, aktív és segítőkész együttműködését.

A felnőtt tanulók helyzetének, céljainak és igényeinek ismeretében pedagógiai-andragógiai szakmai munkánkban a korszerű ismeretkörök beemelése mellett fontos szempont az irreálisan szélesre duzzadt ismeretanyag mennyiségének csökkentése, az egyes diszciplínák közötti koherencia megteremtése.

6.2. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK, NEVELÉSI CÉLOK

A fejlesztési területek, nevelési célok áthatják a nevelési-oktatási folyamat egészét, közös értékeket jelenítenek meg a Felnőttoktatási Intézményegység pedagógiai-andragógiai kultúrájának és színvonalas szakmai munkájának fokmérőjeként. A célok elérése érdekében a pedagógia-andragógiai folyamatban egyaránt jelen van az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés és a példák érzelmi hatása.

► Az erkölcsi nevelés

A nevelés-oktatás alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése. Az iskolai közösség élete, a Felnőttoktatási Intézményegység pedagógusainak példamutatása támogatja az olyan készségek fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és tisztesség, a türelem, a megértés és az elfogadás.

Az erkölcsi nevelés nyomán a tanuló megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit, érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását.

► Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, a magyar történelmi személyiségek, feltalálók, tudósok, művészek és sportolók munkásságának jelentőségét. Legyenek képesek elhelyezni a magyarság kultúráját európai és egyetemes kontextusban. Alakuljon ki, erősödjön meg bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése. Legyenek tisztában nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismerjék meg nemzeti kultúránk jelentőségét, tiszteljék a különböző népek és kultúrák hagyományait.

► Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség és méltányosság jellemzi. A tanulók

megértik az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben, megismerik a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, tisztában vannak a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével, fejlesztik kreatív, önálló kritikai gondolkodásukat, elemzőképességüket, vitakultúrájukat.

► **Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése**

Az önismeret, mint a személyes tapasztalatok és megszerzett ismertek tudatosításán alapuló képesség, a társas kapcsolati kultúra alapja. A tanulók megtanulnak különbséget tenni az ideális és reális önkép között, és tisztában vannak azzal, hogy a társas környezet hogyan befolyásolhatja azt. Elsajátítják a harmonikus kapcsolatok kialakításához szükséges kompetenciákat, értik az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

► **A családi életre nevelés**

A köznevelési intézmények kiemelt feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. Az intézmény nevelő-oktató tevékenysége nyomán a tanuló legyen tisztában azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja, értse a családnak a társadalomban és az egyénnek a család egységének megtartásában betöltött szerepét, a különböző generációk felelősségét. Legyen képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni, szükségleteit tudatosan megszerezni, rangsorolni, ismerje meg a takarékoskodás- takarékoság alapvető technikáit.

► **A testi és lelki egészségre nevelés**

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegíti az egyént az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A Felnőttoktatási Intézményegység pedagógusai ösztönzik a tanulókat a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a környezet tisztántartására, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására és a konfliktuskezelésre, tudatosítják az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait. A tanulók megtanulják, milyen szakemberek segíthetnek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában, tudatosítják az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, a betegjogokat és az orvosválasztás lehetőségeit.

► **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

A felnőttek oktatásának egyik kiemelkedően fontos célja, hogy a tanulókat segítségnyújtásra, másokért való felelősségvállalásra, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységre nevelje, és megtanítsa, tudatosítsa és fejlessze az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás képességeit.

► **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A Felnőttoktatási Intézményegység nevelési-oktatói folyamataiban kiemelkedő szerepet kap az életformák gazdag változatosságának, az erőforrások takarékos és felelősségteljes használatának, a fenntarthatóság melletti elköteleződés jelentőségének, továbbá az állampolgárok környezettel kapcsolatos kötelezettségeinek és jogainak tudatosítása.

► **Pályaorientáció**

A felnőtt tanulók jelentős része a középiskolai végzettség és az érettségi vizsga munkaerő-piaci súlyának tudatában dönt a formális oktatásba történő bekapcsolódás mellett. Így az iskolának kiemelt feladata, hogy átfogó képet nyújtson a munka világáról. A tankötelezettség felső határának 16 évre csökkentése és a fiatalabb korosztályok megjelenése a felnőttoktatásban tovább növeli annak jelentőségét, hogy a tanulók a nevelési-oktatói folyamat során ismereteket szerezzenek munkaerő-piaci lehetőségeikről, a munkavállalói szerepről, a folyamatos tanulás, önképzés jelentőségéről, és fejlődjenek bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódok. Különösen fontos, hogy a tanulók legyenek tisztában azzal, munkaerő-piaci lehetőségeik szempontjából milyen személyes tulajdonságokkal, kompetenciákkal rendelkeznek, és ezek ismeretében legyenek képesek önéletrajzot készíteni, egy konkrét állást megpályázni.

► **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A felnőttoktatásba bekapcsolódók számára is létkérdés, hogy a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról, továbbá az árupiac jellemzőiről és a fogyasztóvédelemről hasznosítható ismeretekkel rendelkezzenek.

► **Médiatudatosságra nevelés**

A tanulók a nevelési-oktatási folyamat során megismerik az új és a hagyományos médiumok nyelvét, megtanulnak tudatosan választani a tanulásukat, művelődésüket és szórakozásukat segítő médiumok között, képessé válnak a média által alkalmazott kifejezőeszközöket értelmezni, a nem kívánatos tartalmakat kiszűrni.

► **A tanulás tanítása**

Az oktatási-nevelési folyamat során a modern pedagógiai-andragógiai módszerek alkalmazásával, a jegyzetelés technikáinak gyakoroltatásával, a konnektivizmus platformjainak megismertetésével és a változatos számonkérési technikák segítségével a tanulónak meg kell ismernie saját tanulási stílusát, a számára megfelelő tanulási stratégiát és olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanuló új helyzetekben is képes alkalmazni és annak nyomán újabb ismeretekre és kompetenciákra szert tenni.

6.3. KULCSKOMPETENCIÁK⁸, KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

A Felnőttoktatási Intézményegység nevelési-oktatási folyamatait, a tantárgyi struktúrát, az egyes tantárgyak tananyagát és a pedagógiai-andragógiai folyamatban alkalmazott eljárásokat (tanítási, gyakoroltatási és számonkérési módszerek) úgy tervezzük meg és fejlesztjük, hogy a NAT-ban meghatározott és a Kt. r-ben részletesen kifejtett kulcskompetenciák elsajátíttatásának célját a lehető legjobban szolgálják a felnőttek oktatásában is:

- *Anyanyelvi kommunikáció;*
- *Idegen nyelvi kommunikáció;*
- *Matematikai kompetencia;*
- *Természettudományos és technikai kompetencia;*
- *Digitális kompetencia;*
- *Szociális és állampolgári kompetencia;*
- *Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia;*
- *Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség;*
- *Hatékony önálló tanulás.*

6.4. A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉGBEN FOLYÓ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA ALAPELVEI

► **Tanulóközpontúság**

Minden felnőtt tanulónk számára biztosítjuk az eredményes és nyugodt tanulás feltételeit. Tisztában vagyunk azzal, hogy felnőttként, munka és család mellett iskolapadba ülni nagy kihívás. Általános tapasztalat az, hogy a tanulók a felnőttoktatásba bekerülve a tananyag mennyiségétől és nehézségi fokától, valamint a kötelező iskolalátogatástól megijedve, önbizalom és kitartás hiányában lemorzsolódnak, és abbahagyják a megkezdett tanulást. Feladatunk a tanulók önbizalmának, kitartásának, helyes tanulási képességeinek kifejlesztése, a tanulók élethelyzetéhez illeszkedő terhelés beállítása és figyelemmel kísérése, a lemorzsolódás megakadályozása. A feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a tanári segítségben, az ellenőrzésben és értékelésben kiemelkedő szerepet kap a *differenciálás* és a *tanulók egyéni képességeinek fejlesztése*.

⁸ Ismeretek, készségek, képességek, attitűdök, amelyek birtokában az egyén gyorsan alkalmazkodhat a világ változásaihoz, a változások irányát és tartalmát képes cselekvően befolyásolni. (vö. NAT II.1.)

► **Szabadság**

A szabadság elvét, a rendet, toleranciát, empátiát, a személyiség tiszteletét intézményegységünk a tananyagban, az intézményegység tevékenységeiben és a nevelési elvek alkalmazásában kiemelten kezeli.

Az egyén szabadságának tiszteletben tartása a kreativitás és az egyéni teljesítmények alapja.

A tanulónak joga van információt kapni és véleményét kifejteni minden személyét és tanulmányait érintő kérdésben. Az iskolai kötelezettségek teljesítése nem sértheti a tanulók személyiségét, cselekvési szabadságát, családi- és magánélethez való jogát. Elfogadjuk a másságot, de nem toleráljuk a közösségellenes magatartást.

► **Felelősség**

Az iskola tanárai és diákjai egyaránt felelősek önmagukért, egymás és az iskola egészének fejlődéséért. A tanárok személyes példamutatással és különböző pedagógiai eljárások alkalmazásával segítik a tanulók helyes szemléletének kialakítását, erősítését.

A tanulók felelősek önmagukért, tanuló társaikért, a rájuk bízott feladatok felelősségteljes elvégzéséért és az iskolai értékek megőrzéséért.

Az iskola felelőssége, hogy a köznevelési szabályzóban megfogalmazott követelményeknek és a társadalmi normáknak megfelelő oktatást, nevelést és fejlesztést végezzen.

► **Teljesítmény**

Az iskolába beiratkozók heterogén előismeretekkel rendelkeznek, így eredményeik értékelése és teljesítményük fokozása szempontjából különösen fontos, hogy tudásukat és képességeiket a pedagógusok pontosan felmérjék. A teljesítmények következetes értékelésével motiváljuk a jobb eredmények elérését. Teljesítményértékelésünk alapja az egyenlő és objektív elbírálás elve.

6.5. A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉGBEN FOLYÓ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA SZÍNTEREI

Az esti és levelező oktatásban az oktató-nevelő munka elsődleges színtere a *tanítási óra*. A tanítási óra elsődleges helyszíne az osztályterem, de ettől a tanmenetben megtervezett és lefektetett módon el lehet térni. Tanórán kívüli tevékenységként az intézményegység munkatársai és az osztályközösségek szervezhetnek önköltséges múzeum- és színházlátogatást, tanulmányi kirándulásokat és egyéb iskolán kívüli közös programokat.

A más sajátos munkarendben tanítási órák nincsenek, a tanuló az iskola sokrétű támogatása mellett önállóan készül, a konzultációkon pedig személyre szabott szaktanári segítséget kap.

6.6. A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉGBEN FOLYÓ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA MÓDSZEREI

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele a tanulás belső motivációját kialakító és fejlesztő pedagógiai folyamat megfelelő megtervezése és végrehajtása.

Az felnőttoktatás jellegéből, a tanórák számából és a tanulók összetételéből fakadóan az intézményegység oktató-nevelőmunkájának leglényegesebb módszerei azok, amelyek feltárják a tanulók előzetes ismereteit, tudását és segítik az otthoni önálló tanulást: *előadás, magyarázat, szemléltetés*. A tanórai folyamatokat azonban úgy kell megtervezni, hogy frontális osztálymunka mellett a tanulók tevékenysége, önállósága, kezdeményezése, problémamegoldása és alkotóképessége is teret kapjon: *páros-, csoport- vagy osztálymunkában folyó vita, megbeszélés, projektek, kooperatív és szociális technikák*.

6.7. A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

A nevelési-oktatási folyamat két szereplőjének kapcsolatában nyilvánuljon meg az egymás iránti tisztelet, megbecsülés, egymás munkájának elismerése. A felnőttoktatásban a tanulók elsőrendű érdeke az eredményes tanulás, az évfolyamok sikeres elvégzése, a középiskolai végzettség megszerzése és az érettségi vizsga követelményeinek teljesítése. Intézményegységünk akkor működik eredményesen, ha

a tanulók igényeire épít és figyelembe veszi érdekeiket. Fontos tehát a tanár és tanuló szoros együttműködése. A tanár módszereit úgy alakítja és változtatja, hogy azokkal a tanulási folyamatban optimális eredményt érjen el. Mindehhez szüksége van a tanulók visszajelzéseire, a kölcsönös tájékoztatáson, őszinteségen és bizalmon alapuló interakciókra. A tanuló saját személyes és tanulási problémáival is csak ilyen kapcsolat megléte esetén fordulhat bizalommal tanárához. Az osztályok év elején osztálybizalmit választanak. Az osztálybizalmi képviseli az osztályt, a tantestület és az iskola vezetése rajtuk keresztül tájékoztatja a tanulókat.

7. AZ INTÉZMÉNYEGYSÉG HELYI TANTERVE

A felnőttoktatás követelményei nem térnek el a nappali rendszerű iskolai oktatás követelményeitől, ti. a felnőttoktatás résztvevői is központi állami vizsgára készülnek fel, közép- vagy emelt szintű vizsgakövetelmények alapján tesznek érettségi vizsgát.

7.1. A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉGBEN TANÍTOTT TANTÁRGYAK RENDSZERE

- ▶ *Magyar nyelv és irodalom (esti-, levelező-, más sajátos munkarend 9-12);*
- ▶ *Matematika (esti-, levelező-, más sajátos munkarend 9-12);*
- ▶ *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (esti-, levelező-, más sajátos munkarend 9-12);*
- ▶ *Idegen nyelv (esti-, levelező-, más sajátos munkarend 9-12):* A Felnőttoktatási Intézményegység helyi tantervét az **angol nyelv** tantárgyra készíti el, a tantárgyfelosztásban és az órarendben angol nyelv tanórák szerepelnek.

Figyelembe kell azonban venni, hogy a felnőtt tanulók egyre nagyobb százaléka valamilyen más idegen nyelvet tanult korábban. A korábbi tanulmányok beszámítása, a megelőző tapasztalatok figyelembe vétele a felnőttek oktatásában alapvető követelmény, így az idegen nyelv tantárgy esetében szükséges a tanuló helyzetének egyéni megítélése. Amennyiben a tanuló bizonyítvánnyal igazolt korábbi tanulmányainak vagy megelőző nyelvtanulási, nyelvhasználati tapasztalatának beszámítását írásban kérvényezi, az intézményegység-vezető határozatban engedélyezheti, hogy a tanuló angol nyelv helyett másik idegen nyelvet tanuljon. Mivel a Felnőttoktatási Intézményegységben más idegen nyelv oktatása nem megoldható, a tanuló ilyen esetben vállalja, hogy az általa választott idegen nyelvet önállóan tanulja.

A Felnőttoktatási Intézményegység az intézmény nappali munkarendjében dolgozó nyelvtanárok segítségével, az intézmény helyi tantervében szereplő követelmények alapján vállalja a tanulók vizsgáztatását az évfolyamokat lezáró osztályozó vizsgákon és az érettségi vizsgán **német nyelvből, francia nyelvből és spanyol nyelvből**. Amennyiben a tanuló valamely más idegen nyelvből kíván évfolyam végi érdemjegyet szerezni és érettségi vizsgát tenni, önállóan kell egy olyan köznevelési intézményt keresnie, ahol az adott nyelv a helyi tantervben szerepel és a tanuló vendégtanulóként vizsgát tehet. A tanuló vendégtanulói befogadásáról írásos dokumentumot mutat be, amely alapján az intézményegység-vezető határozatában felmenti az angol nyelv tanulása alól.

- ▶ *Informatika (esti-, levelező-, más sajátos munkarend 11-12);;*
- ▶ *Földrajz (esti-, levelező-, más sajátos munkarend: 9-10 évfolyam);*
- ▶ *Kémia (esti-, levelező-, más sajátos munkarend: 9-10. évfolyam);*
- ▶ *Fizika (esti-, levelező-, más sajátos munkarend: 9-11. évfolyam);*
- ▶ *Biológia (esti-, levelező-, más sajátos munkarend: 9-11. évfolyam);*
- ▶ *Társadalomismeret (szabadon választható tantárgyként esti-, levelező- és más sajátos munkarend 12. évfolyamán):* A 12. évfolyamon választható **Társadalomismeret** tantárgy a felnőttoktatás számára megalkotott kerettantervben nem szerepel a kötelező tantárgyak között. Tapasztalatunk szerint a tárgyhoz kapcsolódó érettségi vizsgatárgy a felnőttek körében pillanatnyilag a legnépszerűbb, ezért a 12. évfolyamon az érettségi vizsgakövetelményekre alapozva választható tantárgyként szerepeltetjük a tantárgyat a helyi tantervünkben.

A 12. évfolyamra beiratkozó tanuló nyilatkozik arról, hogy fel kívánja-e venni a szabadon választható tantárgyat. Döntését a tanuló az első számonkérés első napját megelőző hét péntek 17.00-ig

módosíthatja és visszaléphet. Módosítás hiányában a tanuló köteles az évfolyam követelményeit teljesíteni. (Min. r. 14.§ (1), (2) bek.)

A 12. évfolyamra regisztráló tanuló nyilatkozik arról, hogy fel kívánja-e venni a szabadon választható tantárgyat. Döntését a tanuló az első számonkérés első napját megelőző hét péntek 17.00-ig módosíthatja és visszaléphet. Módosítás hiányában a tanuló köteles az évfolyam követelményeit teljesíteni. (Min. r. 14.§ (1), (2) bek.)

► *Osztályközösség-építés (esti- és levelező munkarend 9-12. évfolyam):* Az osztályfőnöki program elsődleges célja az osztályközösség kialakulásának elősegítése a tanulás sikeressége érdekében, továbbá hogy a tanulóknak az iskolával és a tanulással kapcsolatos kedvezőtlen attitűdjei megváltozzanak. A közösség kialakulásához nagy mértékben hozzájárulnak a közösen szerzett élmények és tapasztalatok, az együtt eltöltött minőségi idő. Ezért – amennyiben erre lehetőség van – az osztályfőnöki program óráit összevont, tömbösített formában igyekszünk megvalósítani, esetenként külső helyszíni programokkal. Az *osztályközösség-építés* programban szorgalmazzuk, hogy az osztályfőnökök a tanulók jobb megismerésére figyelmet fordítsanak, és azoknak a kompetenciáknak a fejlesztésére helyezik a hangsúlyt, amelyek erősíthetik a tanulók beilleszkedését az iskolai közösségekbe. Mindemellett, az osztályközösség-építés fontos célja egyrészt az élethosszig tartó tanulás támogatása, tanulás módszertani, tanulástechnikai gyakorlattal, illetve az osztályközösség közös erőfeszítéseit elősegítve, másrészt – a kötelező társadalomismeret tantárgy megszűnésével – a tanulók számára fontos társadalomismereti kérdések megtárgyalása. A tanulók a tömbösített alkalmakon (tanórákon), érdemjegyeket és osztályzatokat nem szereznek. A törzslapban és bizonyítványban minősítés nem szerepel.

7.2. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

A Felnőttoktatási Intézményegység a rendelkezésre álló órakeretek miatt, a tanulók általános igényeinek megfelelően, csak a középszintű érettségire való felkészítést biztosítja. Az emelt szintű érettségire való jelentkezés intézményünkön kívüli, önálló felkészülést is igényel.

► Az intézményegység az érettségi vizsga vizsgafeladataira történő felkészítést a 9-12. évfolyamok kötelező órakeretébe integrálva biztosítja a **kötelező érettségi vizsgatárgyakból** (*magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, és idegen nyelv*⁹)

► A *biológia, a társadalomismeret és az informatika* tantárgyak, mint **kötelezően választható vizsgatárgyak** esetében az érettségi vizsga vizsgafeladataira történő felkészítés a tanulmányok során folyamatosan, illetve a 12. évfolyamos, esti munkarendű osztályok órakeretébe beszámítható *választható érettségi előkészítő órák (biológia és informatika)*, illetve a szabadon választható *társadalomismeret* tantárgy tanórai keretében biztosított a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, és a magyar nyelv és irodalom helyi tantervi követelményeire alapozva. Az órákat a levelező és a más sajátos munkarendű tanulók is látogathatják. Az érettségi előkészítő célja az érettségi vizsga vizsgafeladatainak megismerése, így iránymutatást, segítséget adva a tanulónak a felkészüléshez. A választható érettségi előkészítő órákra a tanulók a tanítási év során folyamatosan jelentkezhetnek a szaktanárnál. A szaktanár napi jelenléti íven rögzíti az órát látogató tanulók névsorát. A választható érettségi előkészítő órákon átvett tananyag ismeretét a szaktanár nem méri, érdemjeggyel, osztályzattal nem minősíti. A választható érettségi előkészítő órákat sem a tanuló törzslapjában, sem bizonyítványában nem tünteti fel az intézményegység.

► A Felnőttoktatási Intézményegység a rendelkezésre álló órakeretek miatt érettségi vizsga felkészítést nem tud biztosítani *kémia, fizika, földrajz és etika* tantárgyakból.

⁹ Amennyiben a tanuló tanulmányai során az angol nyelv tantárgyból való mentesség mellett engedélyt kapott más idegen nyelv önálló tanulására, az általa tanult idegen nyelvből tehet érettségi vizsgát.

7.3. ÓRAKERETEK

TANTÁRGYAK	ÉVFOLYAMOK				
	9.	10.	11.	12.	
	esti	esti	esti	esti	levelező
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3,5	1
Matematika	3	3	3	3	1,5
Angol nyelv	3	3	3	3	2
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	1
Társadalomismeret	-	-	-	2*	
Kémia	0,5	0,5	-		-
Fizika	0,5	0,5	0,5		-
Biológia	1	1	1	2*	
Földrajz	0,5	0,5	-		-
Informatika	-	-	1	1+2*	0,5
Etika	-	-	0,5	-	-
Osztályközösség-építés	1	1	1	1	1
Tanulónként hetente	14,5	14,5	15 ⁽⁺⁾	14,5 ⁽⁺⁾	7 ⁽⁺⁾

* Szabadon választható tanórák, érettségi előkészítők

⁽⁺⁾ A tanuló által választható tanórák heti/évi számával megnövelendő

A művészeti ismeretek tantárgy kerettantervi tartalmai a 11-12. évfolyamon a megnövelt óraszámú magyar nyelv és irodalom, és történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgyak helyi tantervi követelményeihez rögzítettek.

7.4. MENTESSÉGEK

7.4.1. Mentesség az angol nyelv tantárgy értékelése és minősítése alól

► Amennyiben a tanulónak korábbi tanulmányai és nyelvtanulási, nyelvhasználati tapasztalatai beszámítása okán az intézményegység-vezető engedélyezte, hogy angol nyelv helyett egy másik idegen nyelvet tanuljon önállóan, és az évfolyam végén az adott nyelvből tegyen osztályozó vizsgát, az intézményegység-vezető határozata alapján mentesül az angol nyelv tantárgy tanóráinak látogatása, továbbá a tantárgy értékelése és minősítése alól.

7.4.2. Mentesség szakvélemény vagy szakértői vélemény alapján

Amennyiben a tanuló jogszabályban meghatározott típusú, érvényes, bizonyos tantárgy(ak) vagy tantárgyrész(ek) értékelése, minősítése alóli mentesítését javasló szakvéleményt, szakértői véleményt mutat be, az intézményegység-vezető a benyújtott dokumentumokon szereplő javaslatok alapján a tanulót mentesíti adott tantárgy(ak)ból az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól vagy határoz egyéb, a számonkérések során alkalmazandó könnyítésekről. Amennyiben a tanulót az intézményegység-vezető határozata mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, osztályozó naplójába, törzslapjába és bizonyítványába az „mt” megjegyzés kerül az intézményegység-vezető határozatának iktatási számára történő hivatkozással.

Az érettségi vizsgákra vonatkozóan a tanuló külön kérelmet nyújt be, az intézményegység-vezető ennek alapján külön határozatot hoz.

7.4.3. Mentesség a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentés alapján

Az intézményegység-vezető, az intézmény vezetőjének jogkörében eljárva, a tanulót, kérelmére felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai vagy sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.

7.4.4. Mentesség érettségi törzslapkivonat alapján

Ha a tanuló valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán, valamint évismétlés esetén e tantárgyból a tanórán való részvétel, továbbá az értékelés és minősítés alól mentesítést kap, bizonyítványába az adott tantárgyhoz „mt” bejegyzés kerül az érettségi törzslapkivonat számára való hivatkozással.

7.5. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANULÓI SEGÉDESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A forgalomban lévő tankönyvek közül az önálló tanulást jobban elősegítőket használjuk és ajánljuk a tanulóknak. A tankönyvekről a munkaközösség javaslata alapján az intézményegység-vezető dönt. A kiválasztáskor többek között figyelembe vesszük a következőket:

- ▶ tartalmilag legyen kidolgozott, szakmailag igényes;
- ▶ tartalma lehetőleg fedje le az adott tantárgy adott évfolyamra vonatkozó tantervét (lehetőség szerint ne kelljen egyéb segédkönyveket használni);
- ▶ legyen jól alkalmazható különböző képességű tanulók számára;
- ▶ legyen motiváló, kreativitásfejlesztő;
- ▶ legyen igényes kivitelezésű;
- ▶ legyen könnyen beszerezhető;
- ▶ legyen elfogadható az ára.

A tankönyvek listáját az intézményegységben szokásos módon hozzuk nyilvánosságra. A tankönyveket a tanulók önállóan szerzik be, de az intézményegység pedagógusai összefoghatják a megrendeléseket.

7.6. TANULMÁNYI MUNKA ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A Felnőttoktatási Intézményegységben tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési rendszerét a Felnőttoktatási Intézményegység Vizsgaszabályzata részletesen tartalmazza. A Vizsgaszabályzat a Felnőttoktatási Intézményegység Pedagógiai Programjának **1. sz. melléklete**.

7.7. AZ EGYES TANTÁRGYAK HELYI TANTERVE

A Felnőttoktatási Intézményegységben oktatott tantárgyak helyi tantervét a pedagógiai program **2. sz. melléklete** tartalmazza.

8. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A Felnőttoktatási Intézményegység pedagógiai programja, a nevelőtestület döntését követően 2018. szeptember 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2018. március 28.

Előterjesztő:

Rác Zoltán
intézményegység-vezető

9. VÉLEMÉNYEZÉS

Aláírással igazolom, hogy a FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT, elfogadom.

Budapest, 2018. március 28.

Barber Zsuzsanna
Békési László
Budai Andrea
Büki Elemér Gusztáv
Csóra Karola
Dr. Kovátsné Somorjai Klára
Fincziczkiné Barkaszi Erika Dóra
Kas Erika
Pirisi Zoltán
Rác Zoltán
Steinhauser Gyöngyi
Szántai Edina
Szvobodáné Pataki Zsuzsanna
Urbán Marianna
Várnainé Benedek Ágnes

1. SZ. MELLÉKLET **VIZSGASZABÁLYZAT**

2. SZ. MELLÉKLET **HELYI TANTERVEK**

A NEMZETI ALAPTANTERV KIADÁSÁRÓL, BEVEZETÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL SZÓLÓ 110/2012. (VII.4.) KORM. RENDELET, A KERETTANTERVEK KIADÁSÁNAK ÉS JÓVÁHAGYÁSÁNAK RENDJÉRŐL SZÓLÓ 51/2012. (XII. 21.) EMMI RENDELET, TOVÁBBÁ AZ OKTATÁSI MINISZTER 23/2001. (VII. 20.) OM RENDELETE 40/2002. (V. 24.) AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEIRŐL SZÓLÓ OM RENDELET ALAPJÁN KIDOLGOZOTT HELYI TANTERVEK

1. Magyar nyelv és irodalom
2. Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
3. Matematika
4. Angol nyelv
5. Biológia
6. Kémia
7. Fizika
8. Földrajz
9. Társadalomismeret (szabadon választható)
10. Informatika
11. Etika
12. Osztályközösség építés (Osztályfőnöki program)

1. IRODALOM

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Érzékenyítés, ráhangolás – esztétikai bevezető	3	-
Világirodalom – görög mitológia, antik görög epika és líra, római irodalom	7	-
Színház- és drámatörténet – az antik színház és dráma	6	-
Világirodalom – Biblia	9	-
Világirodalom - középkor	3	
Középkori nyelvemlékek	3	
Világirodalom – az európai irodalom a 14–16. században (reneszánsz)	3	-
Janus Pannonius portréja	5	-
Balassi Bálint portréja	8	-
Színház- és drámatörténet – az angol színház a 16-17. században és Shakespeare	4	-
Színház- és drámatörténet – a francia klasszicista színház (17. század)	5	-
Látásmód – Zrínyi Miklós	5	-
Világirodalom – az európai irodalom a 18. században	7	-
A tanulók teljesítményének mérése	4	-
9. évfolyam összesen:	72	-

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Érzékenyítés, ráhangolás – esztétikai bevezető	-	2
Világirodalom – görög mitológia, antik görög epika és líra, római irodalom	-	5
Színház- és drámatörténet – az antik színház és dráma	-	2
Világirodalom – Biblia	-	3
Világirodalom - középkor	-	2
Középkori nyelvemlékek	-	2
Világirodalom – az európai irodalom a 14–16. században (reneszánsz)	-	3
Janus Pannonius portréja	-	3
Balassi Bálint portréja	-	3
Színház- és drámatörténet – az angol színház a 16-17. században és Shakespeare	-	2
Színház- és drámatörténet – a francia klasszicista színház (17. század)	-	1
Látásmód – Zrínyi Miklós	-	2
Világirodalom – az európai irodalom a 18. században	-	4
Magyar irodalom a 18. században – portrék: Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel	10	5
Világirodalom – az európai irodalom a 19. század első felében (romantika és realizmus)	4	2
Színház- és drámatörténet – Katona József: <i>Bánk bán</i>	4	2
Magyar irodalom a 19. század első felében – portrék: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály	12	6
Életmű – Petőfi Sándor	10	5
Látásmód – Jókai Mór	6	3
Életmű – Arany János	10	5
Színház- és drámatörténet – Madách Imre: <i>Az ember tragédiája</i>	4	2
Világirodalom – az európai epika és líra a romantika után (19. század második fele)	3	2
Magyar irodalom a 19. század második felében – portré: Mikszáth Kálmán	5	2
A tanulók teljesítményének mérése	4	4
10. évfolyam összesen:	72	72

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
A századforduló világirodalma	6	3
Avantgárd irányzatok a világirodalomban – a magyar avantgárd	6	3
A modern dráma kialakulása – műfaj változatai (Csehov, Brecht, Beckett)	6	3
Magyar irodalom – a Nyugat és első nemzedéke	4	2
Életmű – Ady Endre	8	4
Portré – Móricz Zsigmond	6	3
Életmű – Kosztolányi Dezső	7	4
Látásmódok: Karinthy Frigyes, Krúdy Gyula	6	3
Életmű – Babits Mihály	7	3
A XX. század világirodalma (Thomas Mann, Kafka, Camus, Bulgakov)	12	6
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
11. évfolyam összesen:	72	36

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Életmű – József Attila	8	6	4
Portré – Radnóti Miklós	6	4	3
Portrék – Szabó Lőrinc, Márai Sándor, Pilinszky János, Weöres Sándor, Ottlik Géza	20	6	10
Látásmódok – Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László	10	4	5
Portrék, látásmódok a kortárs irodalomból (választható szerzők, művek)	5	2	3
Az irodalom határterületei – a régió kulturális hagyományai	4	2	2
Érettségi felkészülés	23	6	11
A tanulók teljesítményének mérése	4	2	2
12. évfolyam összesen:	80	32	40

MAGYAR NYELV

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Kommunikáció, tömegkommunikáció	8	-
Nyelvi szintek, a nyelv grammatikai jellemzői	14	-
Szövegértés, szövegalkotás	4	-
Helyesírási ismeretek	6	-
A tanulók teljesítményének mérése	4	-
9. évfolyam összesen:	36	-

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Kommunikáció, tömegkommunikáció	-	3
Nyelvi szintek, a nyelv grammatikai jellemzői	-	7
Szövegértés, szövegalkotás	-	4
Helyesírási ismeretek	-	2
A szöveg	14	7
Stilisztikai alapismeretek	10	5
Jelentéstan	8	4
A tanulók teljesítményének mérése	4	4
10. évfolyam összesen:	36	36

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Nyelv és társadalom	6	3
Kommunikáció	6	3
Retorika	14	7
Pragmatikai ismeretek	6	3
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
11. évfolyam összesen:	36	18

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Általános nyelvészeti ismeretek	6	6	3
Nyelvtörténet	10	10	5
Szövegalkotás	12	14	6
A tanulók teljesítményének mérése	4	2	2
12. évfolyam összesen:	32	32	16

2. TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Az őskor és az ókori Kelet	8	-
Az ókori Hellász	12	-
Az ókori Róma	12	-
A középkor	18	-
A magyarság története a kezdetektől 1490-ig	18	-
A tanulók teljesítményének mérése	4	-
9. évfolyam összesen:	72	-

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Az őskor és az ókori Kelet	-	4
Az ókori Hellász	-	6
Az ókori Róma	-	6
A középkor	-	8
A magyarság története a kezdetektől 1490-ig	-	10
A világ és Európa a kora újkorban	12	6
Magyarország a kora újkorban	16	8
Felvilágosodás, forradalmak és a polgárosodás kora	14	6
Az újjáépítés kora Magyarországon	10	6
Reformkor, forradalom és szabadságharc Magyarországon	16	8
A tanulók teljesítményének mérése	4	4
10. évfolyam összesen:	72	72

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
A nemzetállamok és a birodalmi politika kora	12	6
A kiegyezéshez vezető út és a dualizmus kora Magyarországon	12	6
Az első világháború és következményei	10	5
Európa és a világ a két világháború között	12	6
Magyarország a két világháború között	12	6
A második világháború	10	5
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
<i>11. évfolyam összesen:</i>	72	36

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	ESTI INTENZÍV munkarend
Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése	10	6	4
Magyarország 1945–1956 között	12	8	6
A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása	10	6	4
A Kádár-korszak	12	6	6
Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése	10	4	4
A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon	6	4	4
Társadalmi ismeretek	4	4	2
Állampolgári ismeretek	4	4	2
Pénzügyi és gazdasági kultúra	4	4	2
Munkavállalás	4	4	2
Rendszerező ismétlés	4	12	10
A tanulók teljesítményének mérése	16	2	2
<i>12. évfolyam összesen:</i>	96	64	48

3. MATEMATIKA

9. évfolyam

MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
Tematikai egység	ESTI munkarend
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	14
2. Számтан, algebra	33
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	12
4. Geometria	30
5. Valószínűség, statisztika	9
A tananyag rendszerezése	6
A tanulók teljesítményének a mérése	4
<i>9. évfolyam összesen:</i>	<i>108</i>

10. évfolyam

MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
Tematikai egység	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	10	5
2. Számтан, algebra	33	17
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	8	4
4. Geometria	36	18
5. Valószínűség, statisztika	11	5
A tananyag rendszerezése	6	3
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2
<i>10. évfolyam összesen:</i>	<i>108</i>	<i>54</i>

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	6	4
2. Számтан, algebra	25	15
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	16	8
4. Geometria	30	17
5. Valószínűség, statisztika	13	4
A tananyag rendszerezése	14	4
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2
<i>11. évfolyam összesen:</i>	<i>108</i>	<i>54</i>

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	INTENZÍV tanulás programja
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	6	6	3
2. Számтан, algebra	11	11	5
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	18	18	9
4. Geometria	21	21	10
5. Valószínűség, statisztika	11	11	6
Rendszerező összefoglalás	19	19	10
A tananyag rendszerezése	6	6	3
A tanulók teljesítményének a mérése	4	4	2
<i>12. évfolyam összesen:</i>	<i>96</i>	<i>96</i>	<i>48</i>

4. ANGOL NYELV

9-12. évfolyam

Témakör, fejlesztési egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE			
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	INTENZÍV tanulás programja	
<p>Az idegen nyelvek számára kiadott kerettanterv – az idegen nyelvek tanításának általános elmélete és módszertana alapján – pontosan meghatározza a fejlesztési egységeket és ajánlott témaköröket. A fejlesztési feladatok megvalósításához az intézményegységben használt, felnőtteknek írott nyelvkönyvet használjuk, amely mind a kommunikációs célokat, mind a feldolgozott témaköröket tekintve megfelel a kerettanterv által javasoltaknak. Mivel a fejlesztési területek és a témakörök a nyelvkönyv évfolyamonkénti 6-8, a 4 évfolyamra vonatkoztatva közel 32 nagy egységben elszórtan található, a pontos ütemezést a tanmenetben kell elvégezni.</p>				
9. évfolyam:	<i>tanóra</i>	<i>100</i>	-	-
	<i>teljesítménymérés</i>	<i>8</i>	-	-
10. évfolyam:	<i>tanóra</i>	<i>100</i>	-	<i>100</i>
	<i>teljesítménymérés</i>	<i>8</i>	-	<i>8</i>
11. évfolyam:	<i>tanóra</i>	<i>100</i>	-	<i>52</i>
	<i>teljesítménymérés</i>	<i>8</i>	-	<i>2</i>
12. évfolyam:	<i>tanóra</i>	<i>100</i>	<i>103</i>	<i>52</i>
	<i>teljesítménymérés</i>	<i>8</i>	<i>5</i>	<i>2</i>
9-12. évfolyam összesen:		<i>432</i>	<i>108</i>	<i>216</i>

5. BIOLÓGIA

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Mikrobiológia	3	3
Növények és gombák	5	2
Állatok	5	2
Kapcsolatok az élő és az élettelen között	7	4
Az állatok viselkedése	7	3
Másfélmillió lépés Magyarországon	5	2
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
9. évfolyam összesen	36	18

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A sejt felépítése és működése	5	2
A táplálkozás	3	2
A légzés	2	2
Nedvkeringés és kiválasztás	4	2
Mozgás és testalkat. A bőr.	5	2
Az immunrendszer	4	2
A hormonális szabályozás	4	2
Az idegrendszer	5	2
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
10. évfolyam összesen	36	18

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Az öröklődés törvényei	5	2
Molekuláris genetika	5	3
Szaporodás, szexualitás	5	5
A biológiai evolúció	5	2
Az ember egyéni és társas viselkedése	5	2
Gazdálkodás és fenntarthatóság	7	2
A tanulók teljesítményének mérése	4	4
11. évfolyam összesen	36	18

6. KÉMIA

9-10. évfolyam

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A szénhidrogének és halogénezett származékaik	5	2
Az oxigéntartalmú szerves vegyületek	5	3
A nitrogéntartalmú szerves vegyületek	4	2
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2
<i>9. évfolyam összesen:</i>	<i>18</i>	<i>9</i>

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A kémia és az atomok világa	2	1
Kémiai kötések és kölcsönhatások halmazokban	3	2
Anyagi rendszerek	3	1
Kémiai reakciók és reakciótípusok	3	2
Elektrokémia	3	1
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2
<i>10. évfolyam összesen:</i>	<i>18</i>	<i>9</i>

7. FIZIKA

9-11. évfolyam

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A tanulói teljesítmény mérése	4	2
A mozgás leírása	2	1
A mozgás változásának oka	3	1
Mechanikai munka, energia, teljesítmény Egyszerű gépek a mindennapokban	4	2
Energia nélkül nem megy	2	1
Rezgések, hullámok	2	1
A hang és a hangszerek világa	1	1
9. évfolyam összesen:	18	9

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A tanulói teljesítmény mérése	4	2
Vízkörnyezetünk fizikája	4	1
Hidro- és aerodinamikai jelenségek, a repülés fizikája	2	1
Globális környezeti problémák fizikai vonatkozásai	1	1
Szikrák és villámok Az elektromos áram	4	2
Lakások, házak elektromos hálózata	2	1
Elektromos energia előállítása	1	1
10. évfolyam összesen:	18	9

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A tanulói teljesítmény mérése	4	2
A fény természete és a látás	3	1
Kommunikáció, kommunikációs eszközök	1	1
Atomfizika a hétköznapi világban	4	2
A Naprendszer fizikai viszonyai	3	1
Csillagok, galaxisok	2	1
Űrkutatás	1	1
11. évfolyam összesen:	18	9

8. FÖLDRAJZ

9-10. évfolyam

9. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A tanulók teljesítményének mérése	2	2
A Föld kozmikus környezete	2	1
A földi tér ábrázolása	1	1
A Föld, mint kőzetbolygó szerkezete és folyamatai	4	2
A légkör földrajza	3	1
A vízburok földrajza	2	1
A földrajzi övezetesség	2	1
Társadalmi folyamatok a XXI. század elején	2	0
<i>9. évfolyam összesen:</i>	<i>18</i>	<i>9</i>

10. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
A tanulók teljesítményének mérése	2	2
A világ változó társadalmi-gazdasági képe	4	1
Európa	5	2
Hazánk helye és kapcsolatai Európában	3	2
Kontinensek földrajza	3	2
Globális világproblémák	1	0
<i>10. évfolyam összesen:</i>	<i>18</i>	<i>9</i>

9. TÁRSADALOMISMERET

A SZABAD ÓRAKERET TERHÉRE A TANTÁRGY ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEIRE ÉPÍTVE
12. ÉVFOLYAM

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Egyén és közösség - Emberképek; - Beilleszkedés a társadalomba; - Emberi kapcsolatok; - Kultúrák és közösségek; - Társadalmi együttélési szabályok; - Jogok és kötelességek.	6	3
Társadalmi viszonyok - Életmód; - Család és iskola; - Nemzet, nemzeti közösségek; - A társadalmi tagoltság; - Hátrányos helyzet és deviancia; - Szociológia, szociálpszichológia.	9	5
Állampolgári ismeretek - Mi a politika; - Állampolgári jogok és kötelességek; - Törvényhozó, végrehajtó hatalom; - Önkormányzatiság, helyi társ.szerv; - Hivatalos dokumentumok, ügyek; - Az EU és polgárai.	7	5
Gazdasági és pénzügyi szervezetek - Az állam gazdasági szerepvállalása; - Vállalkozások és vállalkozók; - A pénzpiac működése; - Munkaadók és munkavállalók.	4	3
Jelenismeret - Gazdasági és társadalmi világrend az ezredforduló után - Az életmód átalakulása; - Felelősség a jövőért.	2,5	2
12. évfolyam összesen:	36	18

10. INFORMATIKA

11-12. ÉVFOLYAM

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Az informatikai eszközök használata - A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai; - Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása; - Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása; - Az egészséges munkakörnyezet megteremtése.	12	6
Alkalmazói ismeretek - Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása; - Adatkezelés, adatfeldolgozás, információmegjelenítés.	14	7
Az információs társadalom - Az információ előállítása, megosztása, terjesztése, használata, átalakítása. - Az információ kezelése során felmerülő veszélyek felismerése, elhárításuk lehetőségei.	6	3
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2
11. évfolyam összesen:	36	18

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel - A problémamegoldáshoz szükséges módszerek és eszközök kiválasztása; - Algoritmizálás és adatmodellezés; - Egyszerűbb folyamatok modellezése.	8	9	4
Infokommunikáció - Információkeresés, információközlési rendszerek; - Az információs technológián alapuló kommunikációs formák; - Médiainformatika.	12	13	6
Az információs társadalom - Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai; - Az e-szolgáltatások szerepe és használata.	6	6	3
Könyvtári informatika - A hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése. - A könyvtár alapszolgáltatásainak használata. - A könyvtári katalógus funkciójának megértése.	2	2	1
A tanulók teljesítményének a mérése	4	2	2
12. évfolyam összesen:	32	32	16

11. ETIKA

11. ÉVFOLYAM

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Alapvető etika <i>Az erkölcsi gondolkozás alapjai</i> <i>Bibliai erkölcsi értékek a világi etikában</i> <i>A szabad akarat, szabad erkölcsi döntés</i> <i>A felelősség kérdése</i> <i>Az erények és a jó élet céljai</i>	4	1
Egyén és közösség <i>A kapcsolatok etikája</i> <i>Társadalmi szolidaritás</i> <i>Törvény és lelkiismeret</i> <i>Szavak és tettek</i> <i>Hazaszeretet</i> <i>Többség és kisebbség</i>	5	3
Korunk kihívásai <i>A tudományos-technikai haladás etikai kérdései</i> <i>Bioetika</i> <i>A felelősség új dimenziói a globalizáció korában</i> <i>Ökoetika</i> <i>A közösség és a korrupció problémája</i> <i>Felelősség utódainkért</i>	5	3
A tanulók teljesítményének mérése	4	2
11. évfolyam összesen:	18	9

12. OSZTÁLYKÖZÖSSÉG-ÉPÍTÉS

(Osztályfőnöki program)
9. évfolyam

	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
Tematikai egység	ESTI munkarend	
Tanulás tanítása	5	
Az iskola és a tanulás szerepe – LLL	2	
Ünnepek a társadalomban és a családban	2	
Helyi társadalom és intézményei	2	
A helyi politika világa	2	
Egészséges életvitel	3	
Gazdaság, munkaerőpiac	2	
Közösségi program	18	
9. évfolyam összesen:	36	

10. évfolyam

	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
Tematikai egység	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Tanulás tanítása	5	5
Munkavállalás és erkölcsi dilemmák	3	3
Munkanélküliség és képzettség	2	2
Álláskeresési technikák	3	3
Fenntartható fejlődés	2	2
Konfliktusok és megoldásaik	3	3
Közösségi program	18	18
10. évfolyam összesen:	36	36

BUDAPEST VI. KERÜLETI SZINYEI MERSE PÁL GIMNÁZIUM
A FELNŐTTOKTATÁSI INTÉZMÉNYEGYSÉG PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

11. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE	
	ESTI munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Tanulás tanítása	5	5
Életpálya építés, karrier-tervezés	5	5
Társadalmi normák – deviancia	2	2
Tudatos vásárlás, fogyasztás, ökológiai lábnyom	2	2
Helyi hagyományok, népszokások, hungarikumok	2	2
A családi gazdálkodás tervezése	2	2
Közösségi program	18	-
11. évfolyam összesen:	36	18

12. évfolyam

Tematikai egység	MUNKARENDEK ÓRAKERETE		
	ESTI munkarend	LEVELEZŐ munkarend	INTENZÍV tanulás programja
Tanulás tanítása	5	5	5
Tanulási stratégiák az érettségire	2	2	2
A társadalmi integráció/kohézió	2	2	2
Házasság, család, gyermekvállalás	1	1	1
Férfiak és nők a társadalomban	1	1	1
Mit gondolunk a műveltségről?	1	1	1
Közösségi Program	12	-	-
12. évfolyam összesen:	24	12	12